

LILIUM HUMILITATIS

AZ AZ: RMK 1235.

A' nyomoruságoknak tövissé kö-
ziben bé-vettetett Isten Anyaszentegy-
házának maga meg-alázása.

ES

KESERVES

SIRALMA,

Mellyes;

Az üldöztetéseknek idején; a meg-
haragutt Istennek meg-engedezésére, és
a' Christus ellenséginek, meg-szegyenítésére, és
a' Sion romladozott kö-falainak fel-építetté-
sére, ekképpen bocsát-fel az Anyaszent-
egyház magas Menyországban.

Mellyet az Ur dicsőségére, a' keresztjén Ec-
clesiának hasznára; és a' meg-keseredett Hivőknek
vigasztalására ekképpen készített-el, és e' formában
ki is bocsátott vólt Francuerában, 1659. Esz-
tendőben T E C S I J. M I K L Ó S.

Mostan penig ujjobbá harmadfor-is. Istenéhez
a' nemzetéhez való buzgó szeretetiből és az ü-
ldözést szenvedő Isten Anyaszent egyházának,
lelki javára maga költségén ki-bocsátott:

K O L O S V A R A T T.

VERESEGE AZI SZENTYEL MIHALY
az Isten hívei üldöztetésének 1679. évi:

Szent Írásbéli Hellyek.

Jeremiás Sírál: 1. rész. 12. versében, így szól az Isten Ecclesiája:

Tekintsétek meg minnyájan kik által mentek az úton, és lássátok meg, ha vagyóné olyan bánat mint az enyim: mert keferüséggel illetem engemet az Ur, az ő haragjának napján.

Joel Prophéta 2. rész. 17. vers.

Sirjanak a' Papok az Urnak szolgai, a' Templomnak tornácza között és az oltár között mondván: Légy kegyelmes Uram a' te népedhez, és ne bocsássd szidalomra a' te örökségedet, hogy a' Pogányok ő rajtok uralkodgyanak; hogy ne mondgyák a' népek hol vagy az ő Istenek.

Soltár 143. v. 3.

Ki-öntöm az Ur előtt az én lelkemet, az én nyomorúságomat ő előtte meg-jelentem.

A' Keresztyén Olvasóhoz.

NE csudálkozzál raita kegyes Olvasó, hogy ez kis rövid íráscskámat Világ eleiben terjesztettem. Mert erre engemet, mind az én részemről mind pedig a' te részedről nem kicsinyokok indítottanak. A' mi az én részemet illeti cselekedtem. I. ezért: Hogy én általam is a' Christusnak belső hivatal szerent való szolgálata által valami kicsiny haszon terjedődnék az Isten Ecclesiájára. 2. Hogy ez kis munkával meg-mutathán, hogy, noha ez rettenetes Istennek látogatásiban tenéked és tinéktek test szerent nem voltam szenvedő társfőtök; mindazonáltal lelkemben sirattam és keferültem a' Jóseph örökségének ilyen nagy romlását. A' mi a' te részedet illeti cselekedtem. I. ezért:

Az

Hogy

Hogy te előbb olyan utat és módot
irnék, mellyen járván tudnád a te
meg-haragudott Istenedet keserves si-
ratmeggel keresni és engesztelni. 2.
Hogy ez Pátriarchák és Prophéták Sz.
Írásban le-tört könyörgéseket, ilyen,
és ehhez hasonló nyomoruságokban tud-
nád a te lelked és állapotodra szabni.
3. Hogy midőn az Isten tégedet és ti-
teket ez nyomoruságból meg szabadít,
légyen e munka a ti fiaitoknak mint
egy el-tört tanubizonság, a melyből
meg-tudhassák a ti Istenteknek jó vá-
rát, a ki titeket ilyen gonosz ellenség-
tektől meg-szabadított, és békeséggel
meg-áldott. Meg-tudgyad pedig
hogy e könyörgések nagyrészt nem
egyébűnnen hanem az Istennek köny-
véből én általam nem kicsiny munká-
val szedegesttettenek öszve, és ezek
azok a könyörgések a mellyekkel elei-
ről fogván a nyomoruságoknak idején
élt az Isten Anyaszentegyházá. Elly
azért

azért te is ezekkel kegyes Olvasó a te
lelked épületire, a nyomoruságokban
való vigasztalásodra, és ha ez iránt
e kis munkácskából valami idvessé-
ges haszon következik te reád, tisz-
ted szerént ezt cselekedgyed, hogy en-
gemet könyörgésedben Istennek com-
mendálly: Légy egészségben!

Amen.

A' Christus munkájában
jó akaró Szolgád,

Técsi Miklós.

A3

Hafz.

Hasznos Tanács a meg-sebbedt lelkű emberhez.

I.

A' Keresztek alatt hogy ha vigasztalást,
Szomorú lelkednek keresz boldogulást,
El bádgyat jövevény! hitedben ujjulást,
E' kis könyves kívül nem találás jób állást.

II.

Itt vagyonszomja a' nyomorúságnak,
Lelki balsamoma minden pokloságnak,
Rakott patikája Isten Ostorának,
Teljes orvossága Christus kis nyájának.

III.

Boldog az az ember ki erre fert tehet,
Mert háboruságban békessége lehet,
Lelki vigasztalást, kit keres itt vehet,
Isten eleiben bátorsággal mehet.

IV.

Mivel azért ember! életed javára,
TETHI MIKLÓS vigyáz lelkednek hasznára,
Szükség könyörgésed meg-maradására,
Istenhez fel bocsásd gazdagítására.

A' Christusból jó akaró atyád fia,

DEBREGZENI P. JÁNOS.

Tanító

Tanító Rythmusok az Kegyes Olvasóhoz.

I.

EMBER életedben nyomorúságokat,
Ki lelkedben szenvedsz sokos bánatokat,
Bizzál, kétségessé ne völd a' dolgodat,
Mert hamar meg-látod áldattatásodat.

II.

Hogy ha Istenednek engedelmiségre,
El-összgyűjt hitednek éléngetésére,
Lelki próbáidnak eszendeztetésére,
Olvasd-meg e' könyves fel-serkentetésére.

III.

Ekképpen régenten bűnző könyörgéssel,
Kereste Istenét engedelmesítéssel,
Israelnek népe mindön rettegéssel,
Ellenségtől volna el nyelvetet testben.

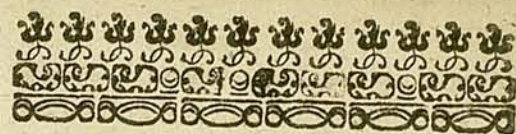
IV.

Te is azért kérlek e' könyörgéseket,
Szent írásból szedett elmélkedéseket,
Lelki aldozatul bocsásd fel ezeket,
Ne szenvedj lelkeábrány gyötrődéseket.

Szives jó akaród az Ur szerelmében,

TERNYEI ANDRAS,

K E S E R V E S
S I R A L M A

Az Isten Ecclesiájának.

I.

*Az ő haragos ostorának el-
fordításáért.*

JEhova, erős mindenható nagy
Isten, irgalomságnak, és kö-
nyörületességnek Attya! ki
igen kegyelmes és holzfű tűző vagy, ki
meg-tartod a' te frigy kötésedet, és foga-
dásodat a' te parancsolatodban igazán,
járókhöz, ki meg-bocsátod álnokságokat
és gonofságokat azoknak, kik igaz poe-
nitentia tartás által tégedet meg-keres-
nek, és bűnöket meg-valván te tölled
kegyelmet kérnek. Meg-vallyuk oh U-
ram! a' te tisztaság szerető orczád előtt,
hogy nem vagyunk méltók a' mi utála-
tos bűneinknek terhe miatt, kik szeme-
inket

2 *Keserves Sivalma.*

inket az egekre fel-emellyük; hogyha a' te szorosigalságod szerént akarisz mi velünk bänni: mert mi, mindnyájan kicsinyek és nagyok, iffiak és vének te elleden vérkeztünk, hamisan éltünk, és a' te parancsolatidtul el-távoztunk.

A' te fogaidnak kiket a' te nevedben hozzánk el-küldöttél, helyet nem adtunk, a' te nagy jó téteményedről el-feltekztünk; és a' te Atyai meg-látogatásodat ingyen meg-fem ísmértük. (Luc. 19. v. 44.) Sőt midőn bűneinkért fujtoltál is bennünket, mindazáltal még is te hozzád meg nem tértünk: Innen vagygon bizonyára, hogy mostan méltán senvedgyük sullyát a' te itéletidnek. De oh minden vigasztalásnak Isten! ki azt fogadtad, hogy ha midőn a' nyomorúságoknak árvizei mi reánk tódulnak, s' a' te orczádat meg-keressük kegyelmessen meg-halgarb bennünket: Imé Uram, ez órában keressük a' te kegyelmes orczádat, és a' mi lelki térdeinket te előtted meg-hajván kérünk tégedet, hogy nem a' te igalságodban; hanem a' te irgalmas-ságod-

Az Isten Ecclesiájának.

3

ságodban cselekedgyél mindeu jókat mi velünk. Bányuk édes Atyánk a' mi utálatos te töled való el-fordultságinkat és gonosz bűneinket, hogy tégedet jó tévedés Istenünket meg-bántottunk, de a' mi fogatkozásainknak, a' te Fiadért az Ur Jépusért, légy irgalmas, légy kegyelmes.

Ne engedgyed nagy Isten, hogy mi, a' mi bűneinkben el vesszünk; ne engedgyed, hogy örüllyenek mi rajtunk a' mi ellenségink és kérkedgyék a' te boszszúságodra: Hol vagygon mostan azoknak Istenek? Légy könyörületességgel inkább mi hozzánk és gyógyíts-meg a' mi megsebhedett lelkünk ísméretit, hogy így a' te Atyai kegyelmességében részt vévén a' mi lelkünk, örülheffen és örvendezheffen te benned. A' te fűleider oh Isten! hajts alá és hald-meg; nyisd-fel a' te szemeidet és lásd-meg a' te házadnak ellenségeinek dühösségeket; lásd-meg Uram, melly igen el-batalmaztanak mi rajtunk. Imé a' te Szentidnek véreket mint a' vizet ki-ontották; imé a' te dicsőiségedet, és a' te igaz tisztelenedet tellyességgel

4 *Reserves Sivalma*
 gel közzülünk ki-akarják szaggatni, és az Antichristusnak bálványozó dögletességét a' te nevednek gyalázattára akarják fel-állatni. Noha ezeket mind megérdemlenék a' mi gonofságaink, mellyekkel tégedet meg-bántottunk, mindazonáltal a' te nevedért légy segítséggel minékünk. Te vagy egyedül ő Jehova! a' mi vigasztalónk, te vagy a' mi reménségünk, és a' mi erős meg-szabadítónk. Kely-felazért ő hiveknek őrizője! és dőjcsed a' te haragodat a' pogányokra, kik a' te nevedet csufolják és káromlyák. Minden álnok veszedelmes tanátsokat azoknak szégyenics-meg, fordicsd-el és veselsd-el, hogy így az egész világ megismérjen tégedet egyedül való hatalmas Istennek. Minket peniglen nagy Isten te hozzád térics-meg, és adgy minékünk bűnön bánkodó kegyes szívet, hogy ez után a' te akaratedat cselekedhessük, és a' te nevedet fel-magasztalhassuk. Az Királyokrul és a' Fejedelmekrül is Isten ne feletkezzél-el; hanem azokat a' te háznak gazdagságával rölcsbé, ki-

Az Isten Ecclesiájánaak. 5
 bé, kiváltképpen penig azok között a' mi kegyelmes Fejedelmünket, hozzá tartozóival edgyütt: adgy ő néki kegyelmet, edgyeséget, hogy az ő uralkodása alatt a' te kicsiny néped, szent és fegyhetetlen életet élhessen. Vigasztaly-meg minden lelkekben meg-keseredett sívú lelkű embereket, és azoknak adgy oly békeféliges tűrő lelket, hogy a' te látogatódat ő-rómmal viselhessék, el-hívén hogy csak ideig valók azok a' nyomoruságok ő rajtok, és hogy azok által készited őket a' mennyei jóknak el-vételére. Halgass-meg minket édes Atyánk a' te Fiadért az Ur Jésus Christusért, kinek nevében így imádunk tégedet, *Mi Atyánk Éc.*

II.

Az Isten ellenségének meg-szégyenítéséért.
 Ő Rők ké való irgalmas és kegyelmes Isten! mi reménségünknek egyedül való kő birlája, a' mi Atyáinknak Abrahamnak, Isáknak, Jákóbnak, és ő utánok való bűnös maradékoknak, édes gondviselője, te elődben járultunk ez órában,

rában; nem azért hogy magunkat meategessük; hanem hogy te tőled igaz ítélő bírótul meg-ítéltetvén a' mi fejünkre méltó sententiát várjunk; mert édes Istenünk, által hágtuk az elsőül fogván, mind az utólsóig a' te parancsolatodat, meg-ferteztettük a' te utaidat, és a' te hóffu békeséges tűrésedet meg nem bocsúllottuk; méltán szenvedgyük hát bizonyára a' te büntetésedet, melyeket nagy mértékben mi reánk ki-öntöttél, méltán szenvedgyük hát, hogy erő-szaktot hadrál tenni a' te kicsiny nyájadon az Antichristusnak és a' Pogányságnak kőlykeinek; hogy megszűnjen való nemzetségeket hívtál elő a' te ítíletednek véghez vitelére; Sőt meg-érdemlyük, kik által ha te hozzád meg nem térünk, tellyességgel el-vefess bennünket: De oh szerelmes Atyánk! kia' meg-térők között csak edgyet-is nem úsz-el a' te orczád elől, töredelmes lélekből kérünk tégedet, hogy az Ur Jélusért a' te edgyetlen edgyedért kegyelmezvén kegyelmezz-meg minékünk. Emlkezzél-meg

Uram

Uram a' te igalmasságodról, és kegyelmiségedből a' te orczádat fordítsd-el a' mi bűneinkről, és a' te bent nevedet magasztald-fel mi közöttünk. Adgy folytatot a' te igédnek mi nállunk és annak gyümölcsözését-is véghetetlen időkre terjeszszed. A' rettenetes vér ontásokat, hadakozásokat fordítsd-el Isten a' mi országunkról, és a' Keresztyén Magistratusoknak híveket, lelkeket úgy igazgassd, hogy minden ő buzgóságok, gondolkozások és Istenes cselekedetek, czélozza a' te Anyaszentegyházadnak építését, és a' mi szegény hazánknek békeségben való meg-maradását. (Ez mostani fel-háborodott állapotokban penig oh nagy Isten! légy a' mi kegyelmes Fejedelmünknek erőstége, légy őltalma és erős kővére.) Imé Uram jól láttuk, hogy az idegenek bé-jötteknek a' te örökségedben, meg-ferteztették a' te szent Templomodot, a' te gyűlöldid, rakásra rontották Jerusalemet, és a' te gyönyörűségnek helyét, a' Siont. Meddig haragzol oh seregeknek Ura? és mig gerjede

dez

dez a' te haragod mint a' tűz? Hol va-
gyon erős Isten a' te buzgó szerelmed és
hatalmod, a' te irgalmaságodnak foksa-
ga meg-tartozotté mi tőlünk? Kell-
fel leregeknek hatalmas Ura! és könyö-
rülly-meg Sionon, a' te Anyaszentegyhá-
zadon: mert ideje hogy néki meg-ke-
gyelmezz. (Légy azért a' te fel-kenet-
tednek, nevezet Izerént a' mi Fejedel-
münknek erőlsége, tedd álhatatossá ötet
oh Jácóbnak Istenet! Add a' te óltalmad-
nak paisát az ő kezében; övezd-fel ötet
viadalra való erősséggel, és szégyenítsd-
meg, valakik ő ellene fel-támadnak: Ad
kezében az ő ellenséginek nyakokat, és
azoknak a' kik a' te igaz tiszteletedet gyű-
lölők, erejeket ronts és fogyasd-el, mu-
tásd-meg valójában, hogy te vagy az az
Isten, ki a' Jácóbot soha el nem hagyod, és
az Israelt minden inségből meg-mented)
Cselekedgyél így Uram, és minden ki-
vágásinkat tellyesítsed, nem mi éret-
tünk; hanem tennen magadért és az ál-
dott Ur Jézusért, kinek nevében ekkép-
pen szóllitunk-meg tégedet: *Mi Gc.*

III.

III.

*Az Istennek írtelének rajtunk való
könnyebbitéséért, és az ő áldása-
nak kívánásáért.*

SEregeknek igaz ítélő Istene! ki ha-
talmas vagy a' te cselekedetében, és
igen igaz a' te mondásodban, meg-emle-
kezünk mi arról, a' mint az Ur Jélus által
az utolsó időről meg-jövendőtél, hogy
tudni-illik támadnak sok hamis prophé-
ták, a' kik a' te nevedben álnokságnak
cselekedeti által el-akarnak sokakat von-
ni az igaz ösvényről; hogy tudnia-illik
meg-fagy az emberek között az Atyafi
szeretet, és uralkodni fog az irigység,
viszsa vonás és harag tartás. Imé ezeket
bé-tellyesedni láttuk mi rajtunk; mert
seregenként fel-költének a' Pogányok,
és gonosz tanácsot végeztenek az hatal-
masok mi ellenünk, és a' te Christusod el-
len ezt mondván: Szaggassuk-el ezeknek
köteleket, és minden igájokat veshűz-el mi
rólunk. Jól tudgyuk édes Istenünk, hogy
a' mi bűneink, mellyek a' te haragodat
fel-

fel-gerjesztették, cselekedzik ezeket mi rajunk, és a' te igédnek meg nem becsülése huzta-fel a' te haragos karodat a' mi büntetésünkre; sőt a' mi lelkünk ismérte ugyan Aspis kigyó módgyára furdal bennünket, hogy életünknek minden idejében, gonofságban töltöttük-el a' mi napjainkat, és csak nevelten neveltük a' mi bűneinknek büntetésének számát. Ugyan-is, midőn te nagy Isten a' te haragodnak sebes lángját, mint a' vizet ki-ontottad sok népekre és országokra, nem tanultunk azoknak példájokon, és a' te haragos itéletidől nem féltünk, a' melyre nézve retteg a' mi lelkünk, hogy valamiképpen, mint a' tűz a' pozdorját meg ne emész bennünket. De oh Uram, elfussunk-e a' te orczád elől a' veszedelemnek napján? Ne; mert nem rejtezhetnek-el azok, kik gonofságnak és erőszak tételnek széket emeltek. Ha Uram a' földnek gyomrában bé-ásnók-is minnen magunkat, mindazonáltal onnan-is a' te kezéd hozna ki minket: ha az égben hágnánk-fel, ott-is ott vagy; ha a' Carmélus

mélus terején rejteznék el-is, onnan-is elő-kerefnél minket; és ha a' tenger fenekében állanánk alá-is, még onnan-is ki-maratnál a' kigyókkal, mert te mélységeknek Istene vagy. Nem futunk azért el; hanem te előtted fiui bizodalommal meg-állunk, és a' te segítségedet várjuk.

Meg-vallyuk minden irgalmasságnak Attya, hogy vétkeztünk az ég ellen és teellened, nem-is vagyunk méltók, nem hogy fiaidnak; de csak aláb való bolygónak-is nevezetire, mindazáltal oh Uram, ne fedgy-meg minket a' te haragodban, és a' te büfűláfodban ne emész-meg bennünket; hanem a' te választottidért, vész véget a' mi siralmas napjainknak, és örvendetes bődög napokkal örvendeztes-meg bennünket. A' mi gonosz bűneinket, kik te közötted és mi közöttünk szakadást történek, a' te véghetetlen szerelmedből az Ur Jétusért bocsásd-meg. Az Antichristusnak törtéitől, és annak hatalmas dühöségétől óltalmaz-meg. Látod Uram miképpen akarják az hitetlenek a' te örökségedet, kit a' te Fiadnak

adnak vérén meg-váltottál, el-rontani, és azt a' rókáknak, és egyéb fene vadaknak lakó helyeivé csinálni. Imé a' te Szolgaidnak véreket, mint a' vizet ki-ontották (és azoknak testeket, kiket te kegyelmessen fogadsz,) a' vadaknak és az égi madaraknak bánták. Meddig halgatok oh Uram! és míg hagyod bídalomra a' te népedet a' szomszédságoknak, neveltségül és csúfságul az ő környületek valóknak? Meddig ostromol minket a' te búfúlásodban? Felelkezzél-el szent Atyánk a' mi gonofságinkról! és a' mi gyermekségünknek, iffiúságunknak, és egész életünknek bűneit fámban ne tudgyad. El-hágy majd minket a' mi erőnk, te azért a' te szent nevedért segély-meg bennünket. Mutasd-meg oh Uram a' te bossú állásodat a' Pogány népeken, hogy tudgyák-meg, melly igen gondot viselsz az ártatlan vérnek ki-ontásául. Mennyen-fel te elődben a' keresztyén raboknak sűrű könyhullatása, a' kik az halálnak völgye árnyékában vannak, a' te hatalmas karoddal őket erőfics-meg. A
mi el-

mi ellenséginknek pedig vakmerő kegyetlenségeket ronts-meg, ségyenics-meg, és minden erejeket tedd semmire valóvá. Oltalmaz-meg minket ő erősségnek Istene azoknak fegyverek ellen, és mutasd-meg minékünk a' te segédmedet, hogy a' te választottidnak boldog állapotokat szemlélhessünk, és örülhessünk a' te Anyaszentegyházaddal dicsekedéssel, hogy te vagy a' mi Istenünk, és a' te hatalmas karod által védelmezz bennünket. Te benned helybeztettyük a' mi reménységünket oh Jehova nagy Isten! azért a' te kegyelmességedet mi hozzánk mutasd-meg, a' te Ecclesiádat, melly a' te nevedről neveztetik tartsd-meg. Ugyan-is senki nincsen a' ki mellettünk hadakozzék; hanem te Uram, emeld-fel azért a' te karodat az idegenek ellen, hogy azok a' te hatalmatát látván tégedet igazán meg-ismérjenek, a' te Sz. Fiaddal és a' te Sz. Lelkoddal. Oh minden irgalmaságnak Atya, kérünk tégedet, hogy az Ecclesiában és Schólákban tanító igaz lelkű embereket, a' te Lelkodd-

kednek bölcseségével töltés-bé, azoknak
beszédek és életek kegyességgel, és
mennyei áldomással áldgyad-meg,
hogy az halgatók az ő forgolódások ál-
tal, vehessenek lelkekben hasznos épüle-
tet. Tartsd-meg édes Istenünk, mind
mi nállunk, s' mind következendő ma-
radékunknál, a' te bentséges Evangelio.
modnak magvár, hogy ismérhesünk-
meg tégedet, és követhessük azt az utat,
a' melly minket vezérel az örök életre.
Azok között is vidd-el édes Istenünk a'
te ismérétedet, a' kik a' Pogányságnak,
és az Antichristusnak sötétségében jár-
nak, ismérteld-meg te magadot azokkal,
hogy tudgyanak tégedet lélekben és
igaiságban tisztelni. Ezen-is kérünk té-
gedet édes Istenünk, hogy az országok-
ra, és az országoknak Királynak, Fejedel-
mire, a' te soha nem aluvó semeiddel vi-
gyázz. Te álhatcz ellene minden erő-
szak tételeknek, és te egyedül csendesít-
hetcz le minden háborukat; annakoká-
ért kegyelmessen vigyázz azokra. (Ne-
vezet szerént pedig a' mi kegyelmes Fe-
jedel-

jedelmünkre, Fejedelem Ábonyunkra,
a' Tanácsos Urakra, őket hozzu étellel,
jó egésséggel, világi boldogsággal áld-
gyad-meg. a' te nevednek félelmével és
isméretivel töltés-bé, edgyességgel és
békelességgel áldgyad-meg, hogy így bold-
dagságosan vihesék végben rövid éamu
és hamar el-muló életeket.) Minden-
hadakozásokat, éhséget és dög halált tá-
voztass el mi tőlünk, és kinek kinek bi-
vét oda hajtásd, hogy kívánhassa a' Jeru-
salemnek békelességét; és láthassa az Izra-
elnek dicsőségét. Halgass-meg minket
oh mi reménségünknek Istene, Fiadnak
az Ur Jესusnak szerelméjért, Amen.

IV.

*Az Isten büntetésének elő-számlálá-
sával való kegyelem kívánásért.*

MEg-foghatatlan fényességben, és
királyi dicsőségben lakozó és u-
ralkodó nagy Isten! midőn meg-gon-
dollyuk a' mi utálatos égre kiáltó bűne-
inket, el-csudálkozunk; sőt ugyan el-áju-
lunk azoknak rettenetességein, többek
és szá-

és számos bak azok az égnek csillagínál
és a' tengernek az ő fővenyeinél. A' mi
bűneink, a' mi háládatlanságink, (meg-
vallyuk oh Isten) az okai, hogy mi elle-
nünk fel-gerjedtél; mert mi voltunk a-
zok, kik a' te igaz ítéltednek és fentsé-
ges nevednek, káromlására, a' Pogányok-
nak alkalmatosságot adtunk. Oh Isten,
a' te orczád előtt minnen magunkat az-
ért méltóknak ítéllyük ez örökre való-
tűzre, és mind azokra a' büntetésekre,
valamellyeket a' te szoros igazságod mi-
reánk hozhat: Sőt nem-is mentegettyük
a' mi gonofságinkat: mert azok fel-ha-
tottanak a' te méltóságod eleiben, és mi-
reánk te tölled büntetést kérnek. A' mi
bűneink adtanak-is, el-híszszük Uram,
mind erőt, s' mind pengig felettünk való
győzedelmet, a' mi ellenséginknek; mert
gonofságot követtünk tellyes életünk-
ben, az honnét immár szégyenséget és
gyalázatot várhatunk, a' mi halált érdem-
lett fejekre: Innét vannak bizonyára
jól tudgyuk mostan-is ár-viz gyanánta'
nyomorúságok mi rajtunk; innen vagy
hogy

hogy a' mi fiaink házokból ki-űztet-
nek, és hazájoken kívül keszerves rabság-
ra vitettetnek; innét vagy on hogy az
ellenségtől üldöztetünk, kergettetünk,
és tellyes torokkal csufoltatunk; innen
vagy on, hogy szép lakó helyeinket ide-
genek birják, és a' mi örökséginket a' kör-
nyúl metéletlen szivű Philisteusok pusztít-
títyák. Oh miglen nem könyörül szí-
Isten mi rajtunk? miglen tartod a' te ke-
zedet a' te kebeledben? Avagy örökké
el vetted bennünk? Imé a' te kevés szá-
mu juhocskáidat el-szélesztették a' Po-
gányok, meg-ötték a' Jácóbot, és az ő
hajlékit el-pusztították. Imé a' te Tem-
plomid nagy Isten! a' mellyekben nem
égen a' te Evángéliomod hirdettetett, a'
sacramentumok ki-bólgáltattak, immár
atroknak barlangjává tétettek. A' te
isteleled helyett azokban idegen tiste-
etek vitettek-bé, és hazugság zeng azok-
nak közepette. A' te házadban melly-
ben nagy sereggel az előtt a' te választot-
tad őszve gyülekeztenek, a' te kegyes
orczádnak szemlélésére, és a' te dicsire-
ted-

tednek magatztalására, tellyesé írt
immár a' te nevednek káromlóival, a' ki
a' te *Fiadnak* az Jészusnak vérét és di-
csőségét lábok alá tapodgyák. A' Scho-
lákban fel-neveltetett fép iffiúság, melly
a' te tiszteletedben és félelmedben ma-
gát gyönyörködteti vala, (oh melly nagy-
kár!) immár az ellenségnek fogságában
tartatik, és az Antichristusnak hamis tu-
dományára és annak bógálattjára kén-
yszerítettik: *Elsék-meg* oh Isten a' te fi-
ved a' mi nyomoruságinkon, és a' te jó-
vóltodért tégy jól mi velünk. Bocsd-
meg minékünk undok gonosz vétkeink-
ket, a' te dicsőségédért és a' te Christusod-
nak érdeméért, és azoknak büntetését.
is örökség gyanánt ő érette mi reánk ne-
veffed. Légyen elégséges érdem, Isten
te előtted az ő keferves kin-szenvedése,
és az ő kin-szenvedésének hasznát, bőv-
mértékben bállicsad mi reánk. A' mi ol-
lenséginknek penig dühösségeket ver-
visszá édes Atyánk! erej-eket rontsd-meg
tanácsokat szegyenisd-meg, és valamit
végeznek a' te Christusod ellen, ted-hijá-

bar

ban valóvá. Es a' te kevés fámu juhote-
kaidat, kiket még e' mái napiglan a' te
szárnyaid alatt meg-tartottál, tarcsad-
meg. A' te el-széleltett Anyaszentegy-
házaodat gyűjts öszve, es ne engedgyed,
hogy ő közzüle e' földről a' te nevednek
emlekezeti el-töröltessék: sőt inkább cse-
kedgyed azt, hogy azokban az helyek-
ben-is, mellyekben még a' te Evangéli-
umod nem prädikáltatott, prädikáltat-
sék, hogy így a' te választott Szenteid, a'
te tiszteletedre öszve szedgetteffenek,
mellyekből öregbüllyön a' Jészus Chri-
stusnak országa, a' Szenteknek edgyesé-
gében, Amen. *Mi Atyánk* &c.

V.

*Az Istennek ígéretinek biztatásával való
boldogságért.*

Hatalmas, és igen irgalmas nagy I-
sten, ki a' te Fiaddal és Szent Lel-
keddel hozzád mehetetlen dicsőségben
megakozol, ki teremtetted az eget, és a' föl-
d-
Atalmas Igéd által haránt vetettél a' ten-

B2

ger-

gernek, és ösve rekeztvén bé-pecsétletted a' mélységeket.

Hatalmas Isten vagy te: mert a' te méltóságod előtt reszketnek a' Királyok, és félve udvarolnak az hatalomságok. Világos Uram te előtted az embernek lelke, és meg-vizsgálod a' síveknek minden rejtekeit. Ha a' te haragodban meg-fedded a' tengert, meg-szárad az, fel-zavarodnak a' földnek minden folyó vizei. Meg-erőtlenül a' te busulásodnak napján, a' Búsán és a' Carmelus, és a' Libánusnak virágoi meg-hervadnak. Rettenetes Isten vagy te: mert az hegyek meg-rendülnek te előtted, és az halmok féltekben meg szakadoznak. Eég a' föld a' te színed előtt, és a' földnek kereksege, minden azokban lakozókkal. Kiálhat azért meg, oh Uram a' te haragod előtt? mert ki-omol a' te busulásod mint a' tűz, és még a' kősziklák-is meg-repedeznek te előtted. Hogy hogy álhat-meg te előtted a' bűnös ember! mert meg-tapodod őtet, és a' te busulásodban meg-csépeled a' pogányokat. Nem álhatunk hát-meg

mi oh

mi oh Isten te előtted: mert mi tellyes életünknek idejében, mint a' vizet úgy ittuk a' gonofságot, és ezt soha ki nem okádtuk, a' te meg-látogatásodat, csak semminek véltük, és a' te békéséges tü-résedet meg nem bősüllőttük. Innen vagy Uram, hogy hadakkal és késerves vér ontásokkal, ostromsz bennünket, a' tégedet nem ismerő Pogány nemzetséggel; innen vagy hogy a' te tiszteletednek házáat rakásra hanyattad, és a' te kicsiny számú juhaidat el-szélősztetted. A' te busulásodnak fegyverét meg-kőősrűlted, Isten mi ellenünk, és tűzzel, menyűtő kőekkel, éhséggel és halállal, rettegtes bennünket. Ezek, el-híbbuk hogy mihelt edgyet szállasz örömmel véghez viszik a' te akaratodat. De oh mindenkegyelmességnek Istene! a' ki azt mondottad, hogy ha a' bűnös nemzetség meg-térend te hozzád, nem vesztet-el; hanem a' gonoszt, mellyet ellene gondoltál vólt meg-bánod. Oh mi Istenünk! a' te irgalmasságodnak szárnyai alá folyamodunk, és a' mi lelki térdeinket meghajt-

B 3

hajtván kívánnuk a' te kegyelmességedet. Ne vess-el azért minket te tölled; hanem a' mi bűneinkről el-felekezvén, végy a' te szerelmedben. Bocsd meg gonoságinkat, a' keresztfán ki-öntött Jéhus Christus drágalátos véréért, és a' melly oltort a' mi büntetésünkre, a' te kezében fel-vöttél, nagy méltó te tölled vessed-el. Fordítsd a' te kegyelmes orczaodat mi hozzánk, és a' te szolgaidat lássad kegyelmes szemmel. Szállítsanak békeséget az hegyek a' te népeidre, és igazságot a' hegyeknek tetejei. Kelly-fel Uram és verd-meg a' te ellenségedet, és az hitetleneknek fogokat törd őszve. Mi vagyunk édes Atyánk a' te meg-kefередett népeid, a' Josephnek maradéka, a' Jákóbnak csemetéje, és az Irsáknak népe, kevesen vagyunk; de nem nehéz Isten tenéked kicsiny erővel-is nagy hatalmosságokat meg-erőtleníteni. Te tölled bármazik az égből a' győzedelem, és az áldás, az emberek fiaira. Segély-meg azért bennünket hatalmassan! A' mi városunkat a' mi országunkat, a' Po-gá-

gányoknak reánk való ki-ütésétől, a' mi jószáginknak el-vesztegetésétől, házainknak, mezeinknek és szőleinknek elpusztításától óltalmazd meg; a' te Ecclesiádat és abban a' te igédnek világát, mi nállunk és a' mi maradékinknál tart-sad-meg. A' békeséget kit szívünk baka-dva ohajtunk hozd-meg; hogy a' nyomorúságok alól meg-szabadulván, lak-hassunk békeségesen a' mi házainkban, és élhessünk tenéked itt ez világban, béké-tista és fegyhetetlen életet. Oh édes Atyánk! nincsen minékünk te náladnál több segedelmünk, reád bízunk azért magunkat, harczolj a' mi ellenséginkel mi mellettünk, és adgy erőiséget, adgy győzedelmet azoknak, a' kik a' te igédet szeretik; és ments-meg a' te juhaidat, az éh farkasoknak szájokból. Ha immár Uram lakó helyet szerzettél magadnak mi köztünk, és ha mi a' te nevedről neveztetünk, ne hadgy kérünk-el bennünket! Igy léfzen oltán, hogy áldozatot visünk te elődben, és a' mi ajakinknak gyümölcsseit bé-adgyuk te néked:

Igy léfzen édes Istenünk, hogy itt e földön tökéletességgel és örömmel fel-ékesítettvén, meg-ismérjük a' te jó téteményedet, hirdettyük e' világnak a' te kegy-ségedet és a' te nevedet örökké felmagasztaljuk. Tenéked ki békelességnek Istene vagy, a' te Fiaddal és Sz. Lelkeddal, örökkön örökké adásék orságlás, hatalom, birodalom, földön és a' mennyen. Amen. *Mi Atyánk* *Öc.*

VI.

A' nyomoruságok alatt való békelességes tűrésért, és alhatatóságért.

O H igen erős, igen szent, és igen irgalmas nagy Isten! ki szereted az igazakat és jó voltodot azokhoz ezen-iziglen fenn tartod; ki egyfésmind olly igaz vagy, hogy a' gonolságot megbünteted a' fiakban harmad és nyegyed iziglen. Fél Uram a' milelkünk az ő háladatlanságáért és gonosz utálatosságáért: mert midőn minket gyermekségünkől fogván fok áldomáfiddal vőrtél volna környül, meg-hizakodtunk és a' mi bé-

mi békelességünkben el-kevélyedvén te tőled hitetlenül el-pártoltunk. A' te házadnak gazdagsága nemzett mi bennünk gonosra való vágyódásokat kevélységet, irigységet és szegényeknek nyomorgatását: úgy annyira, hogy immár mind azok az utálatosságok fel-találtnak mi közöttünk, valamellyekkel takvák a' sértésnek fiainak társaságok. Sőt Uram a' Sion Leányi is gőgös nyakkal és fel-emelt szemmel jártanaka' te gyalázatodra, az ő gonofságokban, kevélységre, rébségre, és minden utálatosságra kifakadván, el-hadták az ő elébbi szereteknek buzgóságát, és bizonyára belőlök majd tellyességgel el-is óltatott. Vétkeztünk, a' te szemeid előtt és gonofságot cselekedtünk, és ez az oka hog' igazságodból ostrombennünket: ez az oka, hogy a' bűnnek embere, a' te Anya szentegyházadnak ellensége, dühösködik, a' te kicsiny nyájjad ellen, és azt tellyességgel el-akarja törteni: ez az oka, hogy egyben gyűlvén tanácskoznak és végezést végeznek a' mi veszedelmünkre. Jaj bizony féld, hogy ha te Uram mellettünk ki-

nem kelfz! el ne óltassék tellyességgel
a' kegyesség, a' porban lábunk alá ne tapodtassék az igazság, és a' mi uczáink káromlók, ártatlan vér ontóknak embercivel tellyessék ne legyenek: félő bizonyára hogy a' mi semeink meg ne tellyenek sírással, el ne epedgyenek könyhullatásokkal, és a' mi özvegyeink, árváink, rettenetes szám-kivetésekre vitetvén, keserves halállal meg ne ölettef-senek, félő végezetre hogy a' te igédnek szövétnéke, melly még ez ideig közöttünk világoskodott, másuvá ne vitettef-sék. Meg-erdemellyük ugyan Uram mind ezeket; mert tenéked, csak tenéked vétkezünk és a' te semeid előtt cselekedtük a' gonoszságot, hogy igaznak ítéltesél a' te beszédedben és tiszta légy mikoron itélsz. De oh igen kegyelmes Atyánk! nyitva vagyon a' te irgalmaságodnak ajtaja, mind azoknak valakik pœnitentia tartás által, te hozzád megtérvén azon zörgetnek: könyörűly azért mi rajtuk és minékünk kik reszkertvén a' te kegyelmedet ohajtyuk, kegyel-

mezz-

mezz-meg; a' mi nyomorult állapotunkat szánd-meg; minden gonosz ellenségink ellen óltalmaz-meg; és a' kiket igaz ítéletéből el-kárhoztathattál volna, kegyelmességéből tart-meg. Nem mi érettünk cselekedgyed pedig Uram mind ezeket; hanem a' te szentséges nevedért, kit a' mi szívünkben és lelkünkben sűntelen hordozunk. Lásd-meg Uram a' te izomoru Anyaszentegyházadnak nyögését: a' te Gerlicze Galamboskádnek sávját hald-meg, nézd-meg az ő nyomoruságát, tapogassd az ő sebeit, és az ő panaszait te elölled el ne kergessed. Es midőn oh Uram: jó vóltodbul kegyelmességedet nyujtod ő hozzá: szégyenics-meg Zebaoth Isten az ő ellenséginek bátorságokat, és minket kik a' te szárnyaid árnyékában futottunk; a' te hatalmas erőd által óltalmaz-meg; légy minékünk paifunk, légy dicsősé-günk, légy örömünk hogy bátorságban élvén, tégedet szolgálhassunk. Cselekedgyed nagy Isten, hogy a' békefészekben fénlyék mi közöttünk a' te mennyei böl-

B6

csef.

cselséged; az igazság és az irgalmaság
csókollyák egymást a' mi uczáinkon: és
a' te igédnek közönséges tanítása, szár-
mazzék örökség gyanánt a' mi maradé-
kinkra. E' végre oh minden királyok-
nak Istene! áld-meg a' mi kegyelmes Fe-
jedelmünket, tedd győzedelmessé őtet ő
Jácobnak Istene, minden ő ellenségi fe-
lett, vedd környül őtet a' te szokott ir-
galmaságoddal, bölcs-bé örömmel, és
okossággal ruházd-fel: hogy a' te Anya-
Szentegyházadnak cselédit bölcseséggel
igazgathassa. Kösd össze oh Uram! az ő
alatta valóknak sziveket-is szent szere-
tettel, és edgyeséggel, és minden árulta-
tások és ellenségeknek incselkedési ellen-
őtet őltalmazd-meg, hogy így békelessé-
ben meg-maradván, láthassunk örven-
detes napokat, rövid fámu hamar el-mu-
landó napjaink között. Mindazonáltal
oh igaz Isten! ha tenéked kedves tetszé-
sed az, hogy az üldöztetések által pro-
bálván a' mi hitünket, a' te nevedért, és
a' mennyei igazságért a' mi ellenségink-
nek dühösége közibe neveds minket, ké-
rünk

rünk tégedet a' magas menyországból a'
te szentséges kezedet, (mint régenten a'
te kedves szolgádnak Szent Istvánnak)
nyujtsd alá, és minket álhatatos békelessé-
g türellemmel fegyverkeztes-fel, hogy a' ret-
tenetes kereszteknek terhei alatt és a'
nyomorúságoknak árjai alatt, valami-
képpen a' te utaidtól távol ne álljunk és
tégedet szemtől szembe meg ne tagad-
gyunk. Tégy inkább minket oh világos-
ságnak Attya! serényekké és készek ké-
mind jó és gonosz állapotunkban, mind
életünkben és halálunkban, hogy az Ur
Jésus Christusnak, a' mi édes meg-vál-
tónknak zászlója alatt, a' ki a' mi lelkün-
ket idvezitheti tökéletesen végiglen-
meg-álhassunk, és a' mi lelkünknek
meg-tartásáért minden világi és ideig-
valóságokat és dicsőségeket meg-ú-
tálhassunk. A' kiker pedig már a' te szo-
ros igazságodban ítéleted alá vetettél, és
vagy a' Pápnak vagy a' pogány Töröl-
köknek kemény igazságokban tartasz, vi-
gasztald-meg őket, és erőssítsed, hittel
és reménységgel ruházd-fel, hogy a' te lá-
to-
ga-

rogatásodat békeféliges türeffel szenved-
vén, lelkeket a' mennyei orságnak birá-
sára késihethesék. Halgald meg édes Iste-
nünk minékünk bűnös solgaidnak hoz-
zád fel-bocsátot imádságunkat, és az Ur
Jesust a' mikivánságunkat tellyesítsed,
Amen. *Mi Atyánk, &c.*

VII.

*Az Istennek haragos orczájának hozzánk
meg-engesztelétéért. **

Minden testnek és minden léleknek
hatalmas és bölcs formáló Istene!
a' mi lelkünknek-is édes Attya, mi a' mi
bűnünk miatt meg-keseredet szívű lelkű
emberek, keressük a' te színedet, hogy
bűneinket előtted meg-valván alkalma-
tos időben te tölled kegyelmet kérjünk.
Meg-vallyuk azért gonolj életünket oh
nagy Isten! hogy nem vagyunk méltók
kikre mint ennek előtte kegyelmes sze-
meiddel tekintsz; és szokott irgalmasá-
godat-is a' te tár házadból mi reánk bő-
ségesen ki-öncsed; mert bűneinkben-
élvén el-mulattuk a' poenitentia tartás-
nak

nak gyönyörűséges idejét, és a' mi böl-
dog életünknek meg-tartása felől va-
ló biztatásodat csak hátunk megé veret-
tük. Oh vajha Isten a' te iriletednek sem-
léléssel, midőn más országokat büntet-
tél a' te haragodban, te hozzád vóltakép-
pen meg-tértünk volna? és bűneinket
keszerves zokogó sírással a' bűnös Péter-
rel meg-síratuk volna? jól volna Isten a'
mi dolgunk. De nem taláztatott mi ben-
nünk semmi jele az igaz meg-térésnek;
nem ásztartuk meg könyveinkel a' mi
nyoszfolyáinkat: hanem bűneinknek fá-
mát novelten neveltük, és a' mi szívein-
ket mint valami Magnes követ a' te igéd
éstörvényed ellen meg-keményítettük.
Ez az oka hogy amaz éneki zengéssel
gyönyörködterő békeféliget mi tölünk
távol vitted, és fegyvert, éhséget, réb se-
rént dög-halált-is hoztál mi közinkben;
ez az oka hogy súvóltóttél Uram az el-
lenségnek, és azok meszfűzűnnek, (mint
a' Sas-kefelyűk) mi reánk rohantanak; ez
az oka hogy gyorsabbakká törted azok-
nak lovoknak futását, a' Párducznak fu-
tását.

tásánál és csak hamar az hová igyeke-
nek el-érkeznek. Oh Uram! jól tud-
gyuk a' mi ellenségünknek gonosz szán-
dékokat, kik csak azon igyekeznek, mi
képpen tellyességgel a' mi iffjainkat el-
fogyassák, a' mi házainkat és javainkat
el-pusztítsák, és a' mi édes nemzetünket
seregenként rabságra hajtsák. De oh U-
ram el-vetsté minket a' te haragodban,
és a' te büszkeségedben a' te irgalmatlansá-
godról nem emlékezel-e még? nem vészede
fűleidben a' te benteidnek éjjeli nappali
úrvöltségeket? és az igazat-is a' gonosszal
egybe el-vesztetted? távol légyen Isten
te tőlled e' dolog! Talám vannak örven
igazak a' mi bűnös nemzetségünk kö-
zött, és azokért avagy nem kedvesse a'
mi országunknak? Oh Uram ha ötve-
nen nincsenek! talám vannak harminczan;
talám találtatnak huszan, avagy leg alább
tizen; és ez okáért vallyon nem kegyel-
meznel-e még minékünk? Jól tudgyuk
édes Atyánk, hogy meg-érdemlenők mi
azt, hogy akképpen tennél mi velünk
mint régenten Sodomával és Gomorá-
val,

val, de mást kíván Isten a' te szívéd, és a'
te irgalmatlanságod el-tilt tégedet attól. Ne
adgy azért helyt Uram a' te haragodnak
és ne változtassad-el a' te természetedet,
hogy minket el-vesztenél; mert Isten
vagy te, és nem ember, igaz vagy és min-
den te ítéled igazak: azért kegyelmef-
ségedből tégy jól mi velünk. Te vagy
oh Uram egyedül Jehova széles ez föld-
dön, a' ki hatalmas seregeket el-béltet-
het; erős kéz-ivjakat és nyilakat el-ront-
hat; és dárdákat meg-tompíthat; sűrű
szekereket tűzzel meg-émeszthet; re-
ád bizzuk azért minnen magunkat, és
minket minden gyűlölköink ellen a' te
nevedért kérünk védelmezz-meg. Ad-
gyad Sz. Atyánk, minékünk e' végre, a'
te kegyelmednek örökké való békelsé-
gét hogy ne ontassék-ki a' mi vérünk
mint a' víz, ne tellyék-meg hitetlenség-
gel a' mi földünk, és a' mi uczáinkon fi-
rás és jajgatás ne hallattassék. Mi hasznod
vólna Uram benne ha minket el-veszte-
nél, és ha minket ételül adnál a' mi gyű-
lölköinknek, jódra esnéké néked? Mul-
lyék-

lyék-el Uram a' tebutuláson nek haragja;
 és változtasd-el a' gonoszt mellyet a' te
 nepedellen gondoltál. Emlekezzél-meg
 Abrahámról, Isákról és Israélről, a' te
 szolgaidról, kiknek meg-eskütrél te ma-
 gadra és ezt mondtad nekik: *Meg-fo-
 kasztom a' ti magorokat mint az égnek csil-
 lagit.* Miért hadnád hát Uram el-pusz-
 titania a' te népedet? Meg-vallyuk ugyan
 Uram hogy nagy bűnt tölt te ellened az
 a' nép; de a' te kegyelmességedért bo-
 csáld-meg azokat azoknak. Légy ke-
 gyelmes a' mi vétkeinknek és gonoszá-
 gunknak, hogy légyünk mi te öröksé-
 ged. És mivel Uram te kezédben vannak
 minden Királyoknak és Fejedelmeknek
 szivei, kiket mint a' vizet a' hová te aka-
 rod el-hajtható, kérünk tégedet minden
 hatalmasoknak vezérrellyed az edgyes-
 ségre siveket, a' melyre hívtál minket a'
 Christusban, és az égből őket hatható-
 képpen a' szeretetre indítsd fel, hogy ne
 legyenek háboruságnak és veszekedésnek;
 hanem inkább legyenek fiai a' béke-ség-
 nek; a' kik pedig oh Uram! gyulafszá-
 tói és

tői és forralói az háboruságnak, azoknak
 bándékokat ségyenits-meg, akarattyokat
 fordítsd-el, hogy rettegéssel fakassák fél-
 ben álnok praktikájokat. Szent Atyánk!
 ki a' serétségéből világosságot formálsz és
 az háboruságból szerzed béke-séges na-
 pokat, adgy béke-séget még e' mi föld-
 inkben, hogy bátorságossan birhassuk a'
 mi jószáginkat, és nyughassunk a' mi á-
 gyainkon csendes lelki ímérettel. Zár-
 bé a' mi kapuinkat a' kóborlóknak dű-
 hőségek előtt, és amaz erős lelkeknek a'
 Szent Angyaloknak őrizetek által jártas
 táborot mi környülöttünk: végyen kör-
 nyül amaz te tűzes őblopod bennünket;
 hogy mi te örökséged és a' te házadnak
 cselédi, örülhessünk és örvendezhessünk
 te benned. Halgass-meg minket ama' te
 szerelmednek Fiáért, Am. *Mi At. Őc.*

VIII.

A' Pogányoknak veánk el-szánt gonosz
 igyekezeteknek el-fordításáért.

OH Jehova, bent és igen dicsőséges
 Urr, mi Atyáinknak Istene! ki vagy
 egye-

egyedül Isten a' mennyekben, ki uralkodol a' Pogányoknak minden országain. Te kezeden vagyon Uram az erőtség, az hatalom, és senki nincsen ki te ellened állhatna. Te vagy az az Isten ki régen ten a' Canabán földének lakozóit a' te néped előtt az Irael előtt ki üzted, és ki azt a' földet lakójul adrad az Abraham magvának, a' te barátodnak mind örökké; Te vagy az az Isten ki ő véllek, és mi velünk frigyert kötöttél bűnös maradékokkal, és a' ki minket éltünknek minden idejében, irgalmasággal, kegyelmességeddel nagy bőséggel környül vöttél; Te vagy az az Isten, a' ki minket e' siralmas és véletlen keserves állapotokkal-is bűneink miatt meg-ostoroztál meg-vertél és meg-sebessítettél. Vétkezünk Uram és ezért szegénylyük-is a' mi orczáinkat az egek felé fel-emelni; mert a' mi bűneink fellyül haladtak a' mi fejünk felett, és a' mi vérkeink mind az égig nevedtenek. A' mi Atyáinknak idejétől fogván nagy vétkekben vólunk mind ez máig napiglan, és a' mi álnok-

nokságinkért adattattunk a' Pogányoknak kezekben fegyverre, rabságra, ragadományra és orczáinknak pirulására. Igaz vagy te Uram és igazak a' te itéletid; de jaj bizony minékünk, mert meg-bántottunk tegedet édes Teremtőnket. Mind azonáltal oh édes Atyánk hová füssünk ez mi siralmas állapotunkban? egyedül futunk Isten csak te hozzád; mert te kegyelmes szível fogadsz bennünket, ki vagy egyedül a' mi reménségünk és örömmünk. Ugyan-is te sebessítettél meg Uram minket, és egyedül te-is gyógyítható meg bennünket; te vertél meg, és egyedül te vigasztalható meg-is. Te parácsolad hogy a' szorongattatásokban hívjunk tégedet segítségül, és te bennünket meg-szabadítasz: bizunk azért és bizodalommal járulván te elődben a' Dáviddal edgyütt, keressük a' te orczádat: Ne fordítsd hát el édes Atyánk a' te Atyai félszemet mi rólunk; hanem nézz inkább minket a' te szerelmednek Fiában, és ő érette a' mi gonosz bűneinket bocsásd meg. Mivel pedig oh Uram az Ammoniták

niták és Moabiták el-jöttek, hogy ki-
űzenek minket a' te örökségedből,
mellyet minékünk örökségül adtál, oh
Uram avagy nem ítéléd-e meg őket? mert
nincsen mibennünk annyi erő, hogy el-
lene alhatnánk e' számtalan sokaságnak,
melly mi reánk jő. Nem tudunk hová
lenni hanem csak te reád néznek a' mi se-
meink! Kelly-ki azért seregeknek Ura
mi mellettünk, kinél vagyon a' bossú-
állás a' te ellenséged ellen, és a' te tiszte-
letedet a' pogányok ellen erőfics-meg,
a' te nevedet magasztald-fel, hogy ismér-
jen-meg az egész föld tégedet egyedül
való hatalmas Istennek. És mivel nem
nehéz Uram tenéked meg-segálleni, vagy
fokakat, vagy azokat kiknek erejek nincs,
kérünk tégedet oh mi Istenünk segély-
meg minket! mert te benned vagyon
minden bizodalunk, és a' te nevedben
jöttünk e' számtalan sok népre: Oh U-
ram te vagy a' mi Istenünk! ne vegyen
ember rajtad erőt; hanem a' miképpen
régente a' te Izraeleddhez, ama' jó föld-
dön meg-mutattad a' te kegyelmessége-
det,

det, ötet vigasztaltad, úgy minket-is nyo-
morúságban és szükségben helyheztette-
ket vigasztaly-meg; és a' mi lelkeinket
a' mi ellenségink ellen, óltalmazd és sa-
badítsd-meg: mert csak te benned egye-
dül bizunk: És ilmet a' miképpen régen-
ten irgalmasságodat nyújtottad a' Nini-
véhez, és ő neki meg-kegyelmeztél, mi-
vel hogy tanáltál ő közöttök egynéhány
ezereket, kik jób és bal kezek között kü-
lönbséget tenni nem tudtak: Ugy a' mi
nemzetünknek-is kedvez és kegyelmez-
meg a' sok ezer csecsemőknek ártatlan-
ságokért. Ne engedgyed oh Isten! hogy
azok fegyverre vettettefienek, vagy ke-
serves tozságra vitettefienek, és így a' te
örökséged vesztegetődgyék; hanem a'
csecsemőknek szájok által vidd végben
a' te dicsőségedet; ezt pedig cseleked-
gyed e' végre, hogy életünknek minden
napjaiban lakhassunk a' te házában,
szemlélhessük a' te gyönyörűségedet, a'
mellyből mi általunk öregbítették a' te
országod, és a' miképpen mennyekben,
úgy ez földön-is tellyesítették-bé a' te
akaratom, Amen.

Az Isten népének meg-áldattatásáért, az ellenségnek meg-szégyenítéséért.

SEregeknek Ura, Izraelnek erős Istene! királyoknak Királya, és uraknak Ura, ki vagy hatalmas és rettenetes; ki nem semély válogató vagy, sem ajándékot nem vészelsz; ki itéletet szolgáltatasz az árvának és az özvegynek: ki szereted a' jövevényt, és adtál annak kenyeret és ruházatot. Te látod Uram az embernek szívét és lelkét, és érted azoknak minden ő gondolkodásokat, látod az ő bődög és bődögtalan állapottyokat, jól látod a' mi nyomoruságinkat-is, és a' mi panaszink te előtted nincsenek el-vikoltatván. Imé Uram dühösködni a' Pogányok, és a' népek te ellened gondolnak hijában valókat; Az hatalmasok őszvegyülekeztenek, és az erőfiek tanácsot tartanak te ellened és a' te Christusod ellen: El-szánták ezek hogy el-vevessék a' Jácóbot, és hogy az Izraelnek nevéhez földről el-töröllyék azon igyekeznek. Oh Uram mit cselekedgyünk tehát? bizony

zony ha a' te karjaid nem óltalmaznak-meg bennünket, és ha te nem vitézkedél mi mellettünk, tellyeséggel mi nekünk el-kelletik vesznünk. Annak okáért oh Izraélinek mi Atyáinknak Ura Istene, ki nek kezében vagyon mind az erőtség, és mind a' birodalom, mindeneknek felmagasztalása, és meg-erősítése; kelly-ki mi mellettünk, esufold-meg a' te haragodban a' mi kevély ellenséginket, és a' te bufulásodban retences-meg őket. Nemennyenek Uram te elődben a' mi gonofságink, és a' te haragos itéletedet ne huzzák azok mi reánk: Emlkezzél-meg inkább a' te örökségedről, kit magadnak választottál, és a' kit nagy erővel Egyiptomból hatalmas kézzel ki-hoztál: Ugyan-is Uram ha minket el-sélesitenél és ha minket el-vetnél, miképpen tellyesednék-bé amaz te szolgádnak tett igireted? mellyben azt mondottad: Imé jól tészek te veled, és a' te magodat olyanná tészem, mint a' tengernek fővevényét, melly az ő soksága miatt meg nem számláltathatik. Mostan vagyon oh Uram

ram az idő, légy könyörületességgel azért minékünk, és szabadics-meg minket a' mi ellenségeinknek kezekből: Mert ha Uram nem kegyelmez-meg a' népnek, és ha mind eddig el-veztetted őket, meghalják azt az idegenek és a' földnek gonosz lakosai, azt mondják: *Nem szabadíhatta-meg Isten ezeket, és azért vesztette-el őket!* Mostan azért, mostan ismeretessék-meg a' te hatalmod, hogy tudgyák-meg mindenek, hogy képedelmes vagy te az haragra és kegyelemmel büvölködő a' tégedet szívesen szeretőkhez. Kegyelmezz-meg azért e' népnek gonoságának, a' miképpen ennek előtte-is kedvezte-e' népnek! Miért adnál Isten minket csufságul, a' te háznak gyűlölnök és utolsó veszedelmét kívánóinak? Miért adnád a' te igaz ítélődetnek és fegyverét, az ő kezekben, hogy minket meg-sebessitnének és lelkünkben meg-szorítsanak? *Öntséd inkább Isten mi reánk nagy mértékben, a' te irgalmasságodnak olaját, és a' mi ellenséginknek szíveiben ellenünk fel-gerjedett haragodat,*

dat, és gyűlölségeket ölcs-el, hogy valamiképpen őket mint a' gehennának tüze a' te ítélődet meg ne emésztsze. Emlékeztetd-meg oh Uram őket arra, hogy csak fűst, és mint a' pára hamar el-mulandó az ő életek, és hogy ha te ellened rugódoznak, jövendőben őket-is a' te haragodnak busulásában meg-fedded! Hogy ha penig Uram ugyan el-sántítándók nekik, hogy te veled semmit sem gondolván, minket nyomorgatásokkal kefericsenek; kérünk tégedet, oh dicsőségnek Királya, és a' mi életünknek reménstége! hogy a' mi vitézinket, a' mi sereginket a' te erődben öltöztetd-fel! Te járj ő közöttök, te légy ő nekik hadnagyok, te igazgassad, te bátorítsad; és engedgyed hogy a' te erőd által hadakozván az ő ellenségeket meg-tapodhassák: meg tapodván nagy örömmel győzedelmeskedhessenek. Várjanak segítséget a' mi ellenségünk; de ne legyen ki meg-szabadítsa őket, ha te hozzád kiáltanak, a' mi rajtok való győzedelemért, rejtse-el a' te orczádat előlük, mivel az ő szívek

a' te befzédedre meg nem lágyultanak;
hanem te veled szemben szóktenek. E'
végre pedig oh Israelnek Ura, áld-meg
a' mi kegyelmes Fejedelmünket, frigyos
tárfaival egyetemben; még a' csillagok-
is mint régen Bárak és Debora mellett,
ugy ő mellette-is az ő sánczokból hada-
kozzanak; még a' vizek-is segítségével le-
gyenek néki, és még a' levegő ég-is ad-
gya néki óltalmúl magát. A' nap es az
hold vára-kozzanak a' te (Jofueidnak)
népeidnek győzedelmek véget, mig min-
den ellenségeket, vagy edgyeségre hoz-
zák, vagy (ha nem akarják) meg-ron-
tyák mint a' földnek porát, és mint az út-
czán lévő sárt meg-tapodván el-szélesz-
szék. Igaz szívbeli hűséggel oh beretet-
nek Istene, az ő seregeket csatold őszve,
és mindnyájokat kiváltképpen a' mi (Jó-
suénkat) Fejedelmünket alatta lévőök-
nek pártolkodásától: az ellenkező félnek
penig minden titkos és nyilván való pra-
ctikájoktul: alattomban való csalárdsá-
goktul; méreg készítetésektől, és min-
den ártalmoktul óltalmazad Uram.

Tedd

Tedd sok népeknek Fejedelmévé ez te
szolgádat, és a' melly nemzetséget nem
ismért, az-is szolgályon ő néki, a' kik
még csak hírét hallják-is engedgyenek
ő néki. Gyűjts-fel Uram az ő szövétne-
két, és a' te színedet Jákóbnak Ura vilá-
gossítsd-meg rajta, te általad mennyen,
által az ellenségnek táborán, te általad,
oh te általad Uram mennyen által az e-
rős kőfalakon. Övezd-fel őtet a' te erőd-
del, a' harczra, hogy az ő kezei által
meg-romollyanak az erős kéz-ivek, és
porrá lögyenek az aczélbul csinált físa-
kok, és vas derekak el-romollyanak: A'
te jób karod tarcsa-meg őtet, és a' te ke-
gyelmed magastallya-fel őtet. Terjezd-
ki az ő lépését, és az ő lábai el ne fárad-
gyanak. Az ő derekában való erőt sza-
porics-meg, hogy az ő lábai alatt mind el-
hullyanak azok, valakik engedelmesse-
geket nem akarják mutatni és a' kik elle-
ne igyekeznek, azoknak nyakokat add
kezében. Ha Uram ezeket cselekedszed,
mi te néped, és a' te meződnek jubai, te
rölldad vallást tészünk, és nemzetségről

C;

nem-

nemzetségre hirdettyük a' te dicsireted. Légyen azért Uram a' te jób kezéd, a' te jób kezédnek férfiain, kit te magadnak meg-erősítettél, Amen. *Mi Sc.*

X.

Az Isten jó-téreményinek emlegetésével való segítség kérésért. *

MI Urunk, mi Istenünk, és az Ur Jésus szerelmében kegyelmes Atyánk, dicsőséges a' te neved, és nagyob minden áldásnál és dicsiretnél. Te vagy csak egyedül az Ur, te teremtetted az eget; az egeknek egeit, és azoknak minden fokságos seregeit, a' földet és a' melyek a' földön vannak, az tengereket minden benne valókkal egybe. Te tartod mind azokat, és az egeknek seregei téged imádnak. Te vagy Uram Isten ki választottad Abrahámot, és ki hozád őtet a' Chaldeusoknak Ur nevű városából; és nevezéd őtet Abrahámnak: megismérred az ő szivét te előtted igaznak lenni, és ő vélle szövetséget szerzettél, hogy néki adnád a' Cananéusnak, Hitt-

usnak,

usnak, Emorreusnak, Periseusnak, Jebuseusnak és Girgaseusnak földét: hogy azt adnád az ő magvának, és meg-teljesítéd a' te befédidet mert igaz vagy. Megtekintéd annak felette a' mi Atyáinknak Ægyptomban való nyomorúságokat, és az ő kiáltásokat meg-halगतád a' veres tengernél: Nagy jeleket és csudákat től Pharahón, és minden bolgain és minden földének népén; mert jól tudod vala, hogy kevélyen cselekedtek volna, a' te néped ellen, és szerzettél magadnak nagy mevet mind e' mai napiglan. Annak felette a' tengert két felé választád ő előttök, és szárazon mennek által a' közepin; A' kik pedig őket űzik vala, azokat a' mélységben borítád, mint egy követ a' nagy vízbe: Es nappal felhőnek oszlopa alatt hordozád őket, éjjel pedig tűznek oszlopa alatt vezérléd, hogy megvilágosítanád nekik az utat, a' mellyen menniek kellene. Annak utánna a' Sinai hegyre le-szállal, és szóllál véllek az égből, és igaz iteleket, igaz törvényeket, rend tarratokat és parancsolatokat

C4

adál

adál nékik a' te szolgádnak Mósesnek általa. Annak felette az ő éhségeknek idején az égből kenyeret adál nékik, és a' kősziklából vizet hozál-ki az ő szomjúságokban. Végezetre meg-mondád nékik, hogy bé-mennyenek a' földnek birására, mellyért meg-esküttél vala, hogy nékik adnád? De a' mi Atyáink fel-fuvalkodának és meg-keményitvén az ő nyakokat, nem halgaták a' te parancsolatidat. Sőt ugyan nem emlekezének meg a' te csuda tételidről, mellyeket cselekedtél vala ő vélek; hanem el-fordulván, viszfzá térének az ő rabságokra, nagy viszfza vonással. Te mindazáltal, kegyelmes, irgalmas, nagy tűrhető és sok irgalmaságu Isten, el nem hadtad őket. Annak felette midőn borjú képet öntének magoknak, és ezt mondák: Eza' te Istened ki ki-hozott tégedet Egyiptumból, nagy bossúsággal illetének téged. Te mindazáltal a' te irgalmaságodért, nem hagyád őket a' pusztában; a' felhőnek oszlópa, el nem távozték tőlök nappal, hogy vezérleté őket az úton,

ton, és éjjel a' tűznek oszlópa hogy világosítana nékik az uton, a' mellyen menniek kell vala. A' te jó Lelkedet-is adád nékik hogy őket oktattá: a' Manát sem tiltád-meg az ő szájoktól, és vizet adál nékik a' szomjúságnak idején. Negyven esztendőig tartád őket a' pusztában, és semmi nélkül meg nem szűkülének: az ő ruhájok meg nem kopának, és lábok meg nem dagadának. Adál annak felette nékik országokat, és népeket, kiket el-szélesztel a' földnek sok begelerire. Az ő fiokat pedig meg-sokasítád, mint az égnek csillagit, és bé-vivéd őket a' földre, melly felől szöllöttál vala az ő Attyoknak hogy bé-mennének, és birnák azt, és így meg-gazdagítád a' te népedet minden jókkal, és gyönyörködének a' te jó-vóltodban. De midőn annak utánna fel-ingerlestenek vólna tégedet, és te ellened jártak vólna az ő ellenségeknek kezében adád őket, és meg-nyomorgaták őket, és a' nyomoruságoknak idején kiáltának te hozzád, és te az egekől meg-halगतád, a' te nagy irgalmasá-

malságod szerént, szabadítókat adál né-
kiek, kik meg-fabadíták őket az ő ellen-
ségeknek kezekből; így nem emésztéd-
meg őket, sem el nem hagyád: mert ir-
galmas és kegyelmes Isten vagy te. Mo-
stan-isannakokáért oh mi Istenünk nagy
Isten, erős és rettenetes Isten, ki meg-öriz-
zed a' te fogadásodat és irgalmaságodat,
ne láttassék te előtted kicsiny dolognak,
e' nyomoruság melly minket környül-
vött a' mi Fejedelmünket, a' mi Papin-
kat, a' mi Atyáinkat és egészen ez te ke-
vésbámú népedet. Oh Uram melly igen
meg-fokasodtanak a' mi ellenségink és
a' mi gyűlöldink fel-támadtanak mi el-
lenünk. Erős sereggel őszve gyűltenek
és a' mi lelkeink felől azt kiáltják: Hogy
nincsen az Uról néki szabadítása. Te
azért oh Uram ki minékünk paisunk
vagy, ki minékünk dicsőségünk vagy,
a' mi Atyáinkal tölt frigy kötésed szerént
magasztald-fel a' mi fejünket. Tied U-
ram a' fabadítás, és a' te népeden vagyon
a' te áldásod, annakokáért kelly-fel, f-
gafd a' te igyedet, és minden mi ellensé-
ginket.

ginket verd arczúl, és a' te népedet bé-
kességben minden kegyetlenek ellen-
tarts-meg. Bocsa'st áldást az egetből mi-
reánk, hogy a' mi fiaink legyenek olly-
nok mint a' nevendéken Plánták, az ő
gyermek korokban, és a' mi leányink
mint a' Templom köveinek hasonlós-
ságára, szépen meg-faragott kövek. A'
mi tellyes tárházaink szolgáttainak
süntelen eleséget: A' mi juhaink elyer-
nek ezeret a' mi faluinkban. A' mi ökre-
ink legyenek kövérek, a' mi mezeinken
ne legyen ellenségnek semmi rablása,
sem valami költözés, sem kiáltás a' mi út-
czáinkon, hogy bődög népnek nevez-
tessünk, kiknek Istenünk te légy, oh Jé-
hova Jácóbnak Ura! Mikor így meg-ál-
dasz oh nagy Isten, új éneket éneklünk
tenéked; tiz húrú hegedűvel mondunk
néked dicsíretet, a' te berelmednek Fiá-
ban és azt kiáltjuk: Aldott legyen a' Je-
hova a' mi Istenünk, a' ki meg-áldott min-
ket minden jókkal, a' ki a' mi vakmerő
és kegyetlen ellenségink előtt nagy és
csudálatos dolgokat cselekedett mi ve-
lünk,

lünk. Tenéked egyedül kia' magosiágban lakozol, és uralkodol a' te Szent Fiaddal, és Szent Lelkeddel, adásék örök áldás, országlás, birodalom, és jóság mind örökké, Amen. *Mi At.*

XI.

A' sulyos nyomorúságok alól való megszabadításért.

Izraélnek Ura Istene, ki a' Cherubimok között lakozol, ki véghetetlen dicsőséges tündöklő, világos fényességgel, mint egy öltözettel környül vőtted magadat, tiéd a' nagyság, a' hatalom, dicsőség, örökké valóság, és méltóság. Valami a' menyben és a' földön vagyon mind tiéd: Tiéd oh Uram az ország, te magasztalod fel magadat, hogy légy minden Fejedelmeknek felette. A' gazdagság és dicsőség mind te tölled vannak, és te egyedül uralkodol mindeneken. Niacsan oh Uram az Istenek között, olyan mint te! nincsen olyan nagyságos szentséggel, mint te, nagy félelemmel dicsőrendő, és csudálatos dolgoknak cselekedője. Te elődben Uram semmi tisztátalan

tátalan nem mégyen; mert minden te úrad igaság, és hamiságot nem tudcz, mert igen jó vagy. Imé Uram mi férgek, porok, hamvak, mindazonáltal iszonyú rettenetes vétkekkel megterheltetett, és tellyességeffen a' pokolnak fenekéig lenyomattatott teremtet állatid, a' te hatalmaságodnak dicsőséges fine eleiben állottunk. Megvallyuk Uram, hogy nem vagyunk méltók, kikre a' te tiszta szemeiddel tekints, ki merő csupa tiszta igaság vagy, és szentség; mert mi tellyes életünknek rendiben, tellyessék lévén rút utálatos gondolatokkal, te előtted gyakran fertelmes kárhozatos rút gonosz gondolatoknak idétlen fattyait szűltük, életünket mellyet tenéked kellett volna szentelnünk, megmocsokítottuk, és a' te parancsolatidat ezerni ezerszer által hágtuk. Sőt azt érdemleők hogy nem csak a' keserves, és siralmas hadak, és pusztítások által rettegetnél bennünket, hanem hogy ugyan a' kegyelemnek országából, végképpen bennünket ki-törölvén, ama' dicsőség-

nek országátul kit szerzettél a' te szerelmefidnek meg-fosztanál. De oh szerelmes Atyánk, ne vész-el minket a' te haragodban; hanem inkább szabadíts-meg bennünket a' mi gonofságinknak büntetésétül, és a' te irgalmaságodnak soksága szerént töröld-el a' mi vétkeinket. Mi hasznod volna Uram benne hogy minket te teremtetél, ha a' Pokolra vetnéd a' mi lelkeinket? és hogy látszanék-meg a' te irgalmaságod mi hozzánk, ha a' te orczád elöl el-vetnéd? oh szerelmes Atyánk, fány-meg minket a' te buzgó Atyai szerelmedből, és emlekezzél-meg a' te irgalmaságodról, mellyek örökké meg-maradnak. Teremts mi bennünk tiszta szívet Isten, és az erős lelket ujíts-meg mi bennünk, hogy meg-törödjön szívvel és lélekkel, a' mi gonofságunkat sírathassuk, a' bünt és a' bűnnek veszedelmes utyait el-kerülhessük, és ez után a' mi életünket a' te kívánságod szerént intézhessük. E' végre oh Seregeknek Ura, ki szereted az igazat, ki látod a' veséket és a' szívet, a' mi ellenséginktől kik el-jör-

el-jöttek hogy el-pusztítsák a' te népet, szabadíts-meg bennünket; mert néked jelentettük-meg a' mi igyünket. Te kincs-meg Uram, mert győtrelemben vagyunk; mert a' mi belső részeink el-espedtenek mi bennünk, el-fordult a' mi szívünk; mert te ellened rugódottunk, és ezért a' te haragod nem szűnik-meg mi rajtunk. Lásd-meg Uram és szemlél-meg kívülcselekedtél így; mert imé megöltetted a' te szent helyeden a' Papok, az utczák on a' földön hevertének a' vének a' gyermekekkel edgyütt, és a' mi ifjaink fegyver miatt hullottanak-el, meg-öltél a' te haragodnak napján és nem kedveztél; Egyben hajtád mint az ionep napra a' mi félelmünket, minden felől, és meg nem szabadítottunk, a' kiket mi fel-tartottunk és neveltünk, az ellenség emészttette-meg azokat. Seregeknek Ura miért perlesz mi velünk? Avagy jónak tetszik-e hogy meg-nyomorítsz, hogy a' te kezéd munkáit eképpen meg-utáld és hogy a' gonofsoknak tanácsokat jóvá hagyod? Mi nem ugj

úgy ítélj te oh Isten mint az ember! Vallyon s' mikor gyarlóságból vétkezünk eszedben tartodé, és a' mi álnokságinktól nem tisztítasz meg beannunket. Elégedgyél meg Uram a' mi gyalázatunkal; és tekints meg a' mi nyomorúságinkat. Ne ujjíts meg a' te haragodnak bizonyosságát mi rajtunk, és ne öregbítsd meg a' te bolzsi-állásodat mi ellenünk, melyek mint egy kúlómb seregek minket ostromlanak; sőt inkább könnyörülly mi rajtunk, mert te benned bízunk, légy minékünk óltalmazónk minden napon, és szabadítónk a' szorongatásnak idején. A' te itiletednek zendülésének szava előtt, fuffanak-el a' népek, és a' te dicsőiséged előtt a' pogányok oszlattassanak-el. Fordicsad a' mi gyalázatunkat, az ő fejekre, és adgyad őket prädára a' rabságnak földében; és el ne töröld az ő hamiságokat, és az ő bűnök a' te orczád elől el ne töröltsék. Minket peniglen a' miképpen ennek előtte sok irgalmaságoddal, és kegyelmességeddel vóttél volt környül, úgy ennek után:

utánna-is végy környül azonokkal, hadlálsek, és tessék-meg a' te jóvoltod mi rajtunk, és a' te ízerelmed hadd fénylék a' Dávidnak házán. Oh édes Atyánk mások biznak az ő szekerekben, biznak az ő lovokban, és dicsekednek az ő karkokban; de mi a' mi reménségünket csak te benned helyheztettyük, csak te reád néznek a' mi szemeink; mert kösziklünk, erős tornyunk, és erős köbástyánk vagy minékünk. Te vagy a' mi szabadítónk, és a' mi életünknek kegyes meg-ajándékozója. Add-meg azért, mind à mi lelkünkre, s' mind à mi testünkre nézendő bűkséges áldomásídat, és midőn e' mulandó hasontalan életnek pályája futását el-végezzük, fogadgy-bé minket a' te örökké való országodban, az holott a' le-telepedett Pátriárkákkal, Abrahámmal, Izákkal, Jácóbbal és a' több Szentekkel, végnélkül láthassunk, és lelki örömmel ezt kiálthassuk: Szent, szent, szent, a' Seregeknek Ura és Istene, tellyes meny és a' föld, az ő dicsiretivel, Amen. Mi Atyánk. *Ec,*

*Az Istennek orczájának, és esküvésszel törté-
igéretinek hozzánk való fordításá-
sáért.*

SZent Ur Isten, mi reménségünknek és a' mi életünknek meg-tartó Ura! ki a' szűkölködő alázatosokat szereted, és a' gyászlo szegényeket fel-magasztalod; Kiaz álnokok gondolattyokat semmivé térszed, hogy semmit véghez az ő kezekkel ne vihesse: Ki meg-fogod a' bölcséket az ő csalárdságokban, hogy minden tanácsok azoknak kik te ellened tufakodnak hasontalanok legyenek: Ki meg-szabadítod a' tiédet az istenteleneknek fegyverétől, és a' bűkölködőt a' kegyetlenek kezéből. Te elödben jöttünk oh mi Uruunk és mi Istenünk! legyenek azért figyelmeztessék a' te főleid a' mi könyörgésünknek befédére. Mert imé Uram gyalázatban forog a' mi dicsőségünk, és a' kik hamisságot keresnek, elakarnak bennünket tapodni. A' nyomorúságoknak edgyik mélysége a' másikat követi mi rajtunk, és a' te haragodnak

áradá-

áradási, által mentenek mi rajtunk. Oh mi erősségünk! miért járunk gyász ruhában, midőn a' mi ellenségink háborgatnak bennünket? Tégedet várunk, fiels azért mi hozzánk, mert te vagy a' mi orczánknek meg-szabadító Istene, Oh Uram sok ideje vagy on már hogy kiáltunk, és nem halgat meg, hogy untatunk tégedet, az emberek közört való törvénytelen hatalomért, és nem szabadít meg. Miért hagyod néznünk oh mi igazságunk! az hamisságot? és miért nézettetted mi velünk a' nyomorgattatást? A' ragadozás, és az hatalom miért vagy on mi előttünk? és miért engedted oh Uram, hogy fel-támadtak a' Pogányok: a' kegyetlen és vakmerő nemzetiség, hogy el-foglallya az ő nem hajlékait. Oh melly rettenetes és iszonyú nemzetiség ez! kiknek lovok gyorsabbak a' párducznál, és kegyetlenek az estve járó éh farkasoknál; kiknek lovagjok sok, és az ő lovagjok messzinnen jöven gyorsan repülnek, mint a' dögre fűtő saskefelyű; Hasonlatos ezeknek ábrázattyok,

a' nap

a' nap keleti szárazító szélhez, és sok bántalan rabot gyűjt mint a' fővenyet. Ez nép nagy Isten, a' királyokat neveti, és a' fejedelmek önéki csúfságok: minden erőtséget meg-nevet, tőléft csinál az ellen és meg vébiazt. Oh mi reménségünknek Istene, avagy nem öröktől főgvánvaló vagyéte? és nem te vagyé a' te Szenteidnek erőlsége? Tisztábbak a' te szemeid hogy nem mint a' gonofságra nézhetnél, és az embernek nyomorgatását nem nézheted. Miért tekintesz tehát az hitetlenekre? és el-halgatod mikor az istentelen el-nyeli az ő nálánál igazabbat? Kérünk annakokáért tégedet oh Jácóbnak őrizője, hogy a' te munkádat az ő esztendejének közepette eleveníts meg, az ő esztendejének idejében jelents meg irgalmaságodat, és a' te haragodban a' te jó vóltodrol emlékezzél meg. Tapodd meg a' földet a' te haragodban, és busultodban tsépellyed meg a' Pogányokat. Támadgy ki oh Uram a' te népednek szabadítására, a' te Krisztusoddal, és ronts meg a' főt, a' hitetlen-

tetlennek házában. Verd által a' te fegyvereddel az ő seregeknek fejét, a' kik mint a' forgó szél úgy támadtanak a' mi veszedelmünkre. Ki Uram régenten, a' te lovaiddal meg-tapodrad a' tengert, és a' mélységes vizeknek rakását: ugy mostan-is mutasd meg a' te igyed melleit a' te hatalmaságodat, hogy láthassuk a' te győzedelmedet, és énekelhesünk tenéged hálá-adó dicsireteket, vigaság tévő szerzőkben. Oh mi vigasztalásunknak Istene, biztat is minket a' mi lelkünk, a' te jó vóltoddal: mert jól tudgyuk, hogy el-télszed a' mi álnokságinkat, és a' te örökségednek maradékának gonofságát el-halgatod; Nem mind örök kétartod meg a' te haragodat, és nem mind éltiglen feddődöl mi velünk: mert gyönyörködöl az irgalmaságban; hanem hozzánk térvén meg-könyörül mi rajtunk, el-tapodod a' mi álnokságinkat, és a' tengernek mélységes örvényébe veted minden mi bűneinket; Nyilván meg-mutatod Jácóbnak tött fogadásodat, és Abrahámnak ígért irgalmaságodat, melyet

lyet esküvéssel fogadtál vala a' régi időben. Így cselekedgyél mi velünk oh mi Istenünk, édes Atyánk! a' te Fiadért az Ur Jépusért, kiből minékünk mindene-
ket meg-igértél, és parancsoltad is hogy
ekképpen könyörögjünk, *Mi At.*

XIII.

*Az mi ékeségünknek és dicsőségünknek,
helyre való állattatásáért.*

MEnynek földnek hatalmas terem-
tő Isten! ki lakozol az Izraelnek
dicsireti között, teelőtted arcza le-bo-
rulnak a' földnek királyi, és minden po-
gány népek szolgálnak tenéked. Hirdet-
tik Uram az egek, a' te csudálatos dolgo-
dat, és a' te igaz mondásodat a' Szentek
gyülekezetiben. Nincsen sohul-ist
hozzád hasonlító Isten, és olyan hatalmas
mint te, az emberek fiai között. Te u-
ralkodol a' tengernek kevelységén, mi-
kor az ő hajjai fel-emelkednek, te eny-
hited-meg azokat. Tied az ég, és tied a'
föld, és e' világot minden benne való-
val te fundáltad: Te néked Uram a' te
karod

karod hatalmas, és a' te jób karod mind
örökké fel-magasztaltatott. Az igazság
és ítélet a' te székednek helye, a' kegye-
lem és a' tökéletesség jár a' te orczád e-
lőtt. Oh Uram mi erőnknek ékesége,
kitől származik az áldás magas menyor-
ságból, a' te széked előtt ohajtva várjuk
a' te legedelmedet. Könyörűly Uram mi
rajtunk; mert te hozzád kiáltunk min-
den napon; és vidáms-meg a' te szol-
gaidnak lelkeket; mert a' mi lelkünket
te hozzád emeltük-fel. Lásd-meg Uram
a' te el-epedett népednek nyomorúságát,
halgasd-meg az ő panaszsát, keferöld-
meg kiáltását, és az ő gyalázattát ne
felejtsd-el. Imé Uram a' mi örökségünk
szállott a' kívül valókra, és a' mi házaink
az idegenekre. A' mi nyakunkon ural-
kodók miatt háborúságot szenvedünk,
fáradozunk, és nincsen nyugodalmunk.
Oh édes Atyánk! meg-ízűnt a' mi fzi-
vünknek öröme, és siralomra fordult a'
mi vigasságunk. El-esett a' mi fűjünknek
ékes koronája; Jaj minékünk mert
igen vétkeztünk. Meg-vallyuk oh mi
jó I-

jó Istenünk hogy a' mi álnokságink téb-
nek ellenünk tanu bizonytságot, hogy
vétkesztünk te ellened, és hogy a' mi ál-
nokságink el-áradtanak te ellened: De
oh Izraelnek reménsége, te vagy miné-
künk meg tartónk, a' nyomorúságoknak
idején, és te egyedül tartható meg min-
ket; te Uram örökké meg maradsz, és
a' te ülő széked örökké állandó. Miért
felelkeznel hát el örökké mi róllunk? és
miért hadnál el minket fok ideiglen? Miért lennél olyan mint a' meg-fáradott
férő, és mint az hatalmas ki minket
meg nem tarthatna. Te Uram mi kö-
zöttünk vagy, és a' te nevedről nevezte-
tünk, ne hadgy-el azért bennünket. Ne
vesd-meg valóban a' te haragodban a' Ju-
dát, és a' Siont ne utállya-meg a' te lel-
ked. Miért vertél-meg minket, és sem-
mi orvosságunk nincsen? vártuk a' bé-
keséget és semmi békeség nem volt, és
a' gyógyulásnak idejét, és imé félelem?
Oh Uram ne veld-meg minket, a' te neve-
dért; ne veld-meg a' te dicsőségednek
székét; Emlékezzél-meg, és ne tedd hi-
jában

jában valóva a' te mi velünk tött frigye-
det, ne végyen az halandó ember hatal-
mat te rajtad. Avagy nem te vagy-e a'
mi Urunk Istenünk, és nem te benned
bizunké? holott te cselekedted ezeket.
Téríts-meg Uram minket te hozzád,
és meg-térünk, éppics-fel a' mi napja-
inkat, mint volt a' régi időben. Le-
gelteffed a' te népedet a' te velszszóddal,
és a' te örökségednek seregít, melly
az erdőkn széllyel lakozik. Legeltef-
senek (a' Bésánnak mezején) a' mi orsá-
gunknak városiban és a' Gileádon, mint
a' régi időben, hogy hirdessük a' te dicsi-
retedet a' Sion leányának kapuibán, és
örüllünk a' te meg-szabadításodban.
Légy oh mi Istenünk! a' meg-nyomori-
totnak fel-magastalás, és idejekorán va-
ló segítség a' nyomorúságban esteknek:
Es biznak te benned a' kik isméri a' te
neved; mert el nem hagyod azokat, kik
tégedet Uram keresnek. Térjenek az
hitetlenek a' földben, és minden népek
kik el-felelkeznek te róllad; és a' téged
kereső izegény ne maradgyon mind örök-
D rök:

rökké feledékenységekben, és a' nyomorultaknak reménségek, ne vesztessék el mind örökké. Halgass-meg minket mi reménségünknek Istene, a' te Fiadért a' mi Idvezítő Jéhus Christufunkért, a' ki minket így tanított könyörgeni: *Mi At-*

XIV.

A' nyomoruságnak Egyptomából való boldog ki-fabadulásért.

Igen igaz, igen szent, és igen hatalmas Isten, az nyomoruságban vettett lélek, és a' meg-törődött szív kiálttétgedet; mert Uram noha nagy vagy te mindazáltal a' te kicsiny örökségedet nem utáld-meg: noha dicsőséges vagy de még is a' nyomorultat, az el-estet, nem kerülöd-el: Hajts alá azért a' te egeidet nyisd-meg a' te füleidet és légy figyelmes a' mi könyörgésünkre. Imé szerelmes Atyánk, az istentelen ki-nyujtott az ő karját te ellened, és meg-keményvén önnön magát a' mindenható ellenöldözia' szegényt, és a' nyomorultat ki-

fergeti

fergeti; és nem veszi észében, hogy azokat te magadnak el-választottad. De te Uram mi királyunk, mi örömünk; és a' mi fejünknek ékes koronája, mutald-meg a' te orczádnak világát mi rajtunk, és a' te segedelmeddel légy jelen mi velünk: mert te szolgaid vagyunk mi, te népeid, te örökséged, és a' te legeltetésednek juhaid: El-felekeznelé azért Isten a' te kezednek munkáiról? nem viselnélé gondot a' te fiaidról? és a' te szolgaidat nem óltalmaznádé-meg? A' te örökségedet el-hadnádé, és a' te juhaidat kit az Ur Jéhus vérén meg-váltottál, az ordító orofzlánoknak prédául adnádé. Ne cselekedgyed, oh édes jó gondviselő Istenünk! mert jobb a' te kezedben esni, mint az ember kezében, mivel hogy a' te irgalomságod nagy, és a' te szerelmed meg-bánás nélkül való. Miért hadnál hát el bennünket, lám vannak oh Uram genéked szemeid a' mellyekkel vigyázhatsz mi reánk; vannak kegyelmes füleid, a' mellyekkel meg-halghatatsz: Te azért nagy Isten, a' ki a' te népednek, az

te Izraelednek Ægyptomban lévő nyomorúságát meg-bántad, és az ő nagy igazját meg-kefelerülven meg-szabadítottad; úgy a' te Ecclesiádat-is a' melly immár majd utolsó romlásához közelgetett, az ő ellenségi ellen-szabadítsd-meg. Avagy édes Atyánk! vólté Ægyptomban nagyobb kegyetlenségben a' te néped, mint a' mellyekben mi vagyunk? Az Pharaó inkább meg-keményítette-é az ő szívet te ellened, mint a' mi meg-esküött ellenségünk? Nem bizonyára: Mert elég vólt Uram a' Pharaónak, hogy a' te szolgádat a' Mosest és Aront előlle el-űzhette; de imé a' mi ellenségink szüntelen szomjuhozzák a' mi véreinket: nem kedveznek a' mi iffiainknak, és a' véneket lábok alá le-rapodgyák. Annakokáért oh mindenható Isten kinek kezében vagyon az erő, mutasd-meg a' Pogányokon a' te itéletedet mint régenten Pharahón, Manassén és Nabucodnézáron, és ne engedgyed hogy a' te méltóságodnak helye a' Sion el-pusztittassék, a' te nevedről neveztetett keresztyénség el-töröl-

töröl-

töröltessék; sőt a' mi nagyobb a' te tisztetted mi közöttünk ki-irtassék; hanem inkább a' mi nyomorult édes Atyánk fainaksűrű kiáltási, mint a' jó illatú füst a' fellegeket járják-meg, a' szép egeket hafogassák-meg, és a' menyországnak kapuin erőszakot vévén, tégedet a' segedelemre híjanak alá. Oh Uram ne dugd hát bé a' te füleidet; hanem a' raboknak fohászkodása, az ártatlan vérnek ki-ontatása indicson tégedet a' bolzszerű állásra. Lám nagy Isten te vagy ez egész földnek Ura, és te nálad vagyon minden hatalom, ronts-meg azért azokat, a' kik az ő hatalmokkal gonoful élvén, te ellened fel-fuvalkodtanak kevéllyen. Te Uram az Ezéchiásnak, Júda királyának idejében, el-küldötted a' te bent Angyalodat, a' ki a' Senachéribnek tábora között el-vesztett száz nyolczvan ezereket; ugyan-így édes Istenünk küld-el mi előttünk a' te jó Angyalodat, a' ki a' te karodnak nagyságával, retencse el a' Pogányokat, és azokat a' kik káromlással te ellened össze gyülekeztenek, séllezd-el.

D 3

Ne

Ne állyanak-meg a' te szemeid előtt a' kevélyek, és a' vér szopó álnokságnak embereit ne szenvedgyed-el. Itéld-meg őket, hogy az ő tanácsokban csalatkozzanak-meg; és az ő hamisságoknak sok-ságáért völd-el őket; mert Uram engedetlenek te ellened. A' te népedet peniglen a' nyomoruságnak Ægyptomából szabadics-meg, és a' Canahánnak virágzó, békés és boldog földére telepics-meg, a' holott egyedül a' te igaz tiszteletodet, szível lélekkel szerethetsék, az Ægyptomnak hagymáit, és bűdös utálatosságait meg-utálhassák, és tégedet hitel magokhoz kapcsolván, hálá-adással dicsírhessenek. Oh mi idveségünknek paísa nagy Isten, tarts-meg mi közöttünk, a' te Anyaszentegyházadnak veteményes kertjét, és a' tiédnek itt e földön adgy olly állandó és virágzó boldogságot, a' melly a' te Anyaszentegyházadnak, a' Jésus Christusnak edgyetlen egy Jegyelsének, ez világban való életére, és a' jövődöbéli országnak keresésére hasznos lehessen. Szorongasd-meg azoknak fivereket,

ket, a' te erős lelkeddel, és erőfíts-meg őket, hogy az Asmodiusnak, és a' gonosz embereknek irigysége és hamisságok ellen, a' kisértetnek idején lelkekben és hitekben el ne csüggedgyenek. Tedd őket a' mennyei Paradicsomnak jólillatozó plántáivá hogy kegyelségnek, felid-ségnek, és minden jószágos cselekedeteknek szagaival tellyesek lévén, a' bűnöknek bűdösségeit el kerülhessék, hogy így igazságban tisztelvén tégedet ebben e világban, végre osztán a' fényes menyországban, örökké való jókkal te tölled meg-gazdagittassanak, Amen.

Mi Atyánk ki vagy Éc.

XV.

Az Isten el-ozslattatott népének haza való hozatásáért.

MAgas menyországban, királyi dicsőséggel uralkodó szent Ur Isten, a' mi Atyáinknak a' te örökségednek az Izraelnek Istene! az égnek, a' földnek és a' vizeknek teremő Ura, ki a' szomjú lelket meg-öntözöd, és a' szomorú fivert

örömmel bé-töltöd. Meg-tudhatatlanok
Uram a' te itéletid, és végére mehetetlen-
nek a' te utaid: te itéled-meg e' világot
igasságban és a' népeknek törvént mon-
dasz tökéletességben. Igaz vagy Uram
te, és minden cselekedeted igasság, és tisz-
ta vagy mikoron ítélsz. Mi pedig len ha-
szontalan teremtetett állatok a' bűnös A-
dámnak bűnös maradéki minden órá-
ban, és minden szempillantásban gonos-
ságot cselekedünk, tégedet meg-szomor-
ítunk, és a' mi büntetésünkre ugyan le-
buzunk; Nem cselekedünk a' jót, a' kit
te szeretsz; hanem a' gonoszra' kit gyű-
löl a' te lelked. A' mi gonofságink miatt
meg-nehezedett Uram a' te kezéd mi
rajtunk, és a' te ostromodnak sullyát im-
már nem szenvedhetjük, ki-vettettet-
tünk a' te haragodban ragadományra,
gyalázatra, fogságra és halálra; mert
meg-érdemlettük mind ezeket. De oh
Seregeknek Istene! sok és végére mehe-
tetlen a' te ígéretednek bővsége, ebben
annakokáért bizván, járulunk tehoz-
zád és kérünk tégedet az Ur Jéhusért,
emle-

emlekezzél-meg a' te fogadálodrol, mel-
lyet töttél minékünk ama' te kedvesed a'
Moses által, ezt módván: Ti vétkeztetek
én ellenem, én pedig el-szélléztetek ti-
teket; de midőn meg-térendetek én hoz-
zám és az én parancsolatimba járanda-
tok, ha szintén az égnek utolsó szélire
ki-űzetnétek-is, onnét-is öltve gyűje-
lek és bé-szállítalak a' ti örökségtetekben.
Annakokáért oh Uram! ne állj távul
mi tőlünk, és ne rejts-el magadat kellete
korán, a' mi nyomorúságinkban. Ne en-
gedgyed hogy az hitetlen háborgassa a'
szegényt, és a' kevély dicsekedgyék az ő
gondolatnak kívánságában. Ne hadd
hogy az hitetlen szemtelenül az ő szívé-
ben ezt kiáltsa: El-felekezett az Isten!
el-fordította az ő orcáját, és nem láttya
meg ezeket: sőt mi Urunk és mi Iste-
nünk, kelly-fel; emeld-fel a' te kezei-
det, ronts-meg a' te ellenségedet, és ne
felekezze el a' szegénynek sivalmas pa-
naszfairól. Te reád hagyattatott Isten
a' szegény; annakokáért légy ő néki ke-
gyelmes segítője. Kiváltképpen pedig ő
D5 mi re-

mi reményünk! gyűjts össze a' Jákóbnak
maradékát a' mi édes fogságra el-vitetett
atyánkfait, és add-meg ő nekik az ő se-
relmefeket: Add-meg szívek szakadva
váró bődög állapottyokat, a' miképpen
annak előtte kegyelmeffen cselekedtél
vólt ű véllek. Elsék-meg a' te szíved a'
te népeden, ki a' te nevedről neveztetik,
és a' te Izraeledről, a' kit első szülőd-
nek nevezte, kegyelmezz-meg: Ald-
meg Uram a' mi városinkat, várainkat,
faluinkat és a' te Anyaszentegyházadat,
a' te nyugodalmodnak helyét. A' te Sio-
nodat töltsed-bé a' te kegyelmességeddel
és a' te beszédednek édesége, gyönyör-
úsége zengjen a' te néped közzét. A' te
jó vóltodnak bizonságát küldgyed-el
mi hozzánk, és te magadat mutassad ke-
gyelmeffen a' tégedet várókhöz. Azok-
ra a' mi édes Atyánkfaira-is vigyáz nagy
Isten, a' kik az ő hajlékokban nyomoru-
ságot üldözést és kergetést szenvednek
a' vér-sópó hamiságnak emberitül, azo-
kat a' te féltelmedben a' te szeretetedben
mind végiglen tartsad-meg: Tedd őket
az Ur

az Ur Jésusnak mennyei örökségévé,
redd lelki vitézivé és a' lelki Jerusale-
mek Polgár tárfaivá, hogy ne csügged-
gyenek-el a' nyomoruságokban; hanem
az ő Uroknak a' Christusnak erejével
meg-erősítettvén, e' világban ő érette,
minden gyalázatot; sőt még halált-is el-
szenvedni kéfzek legyenek. Vigasztal-
lyad őket a' te kegyelmednek biztató be-
szédével, és erősítsed a' te haralmadnak
erősségével, hogy minden ellenségeken
győzedelmeskedhesseken, és jövendő-
ben te tölled amaz örökké való Máty-
romoknak koronáját el-vévén, a' men-
nyei örömben bé-vitetteffenek, Amen!

Mi Atyánk ki 6.

XVI.

*Az Isten jobb kezének rajtunk való fel ma-
gasztalásáért.*

Iehova dicsőséges nagy Isten, kinek
csak egyedül vagy on halhatatlansá-
god, és lakozol hozzád mehetetlen vilá-
gosságnak, ki a' terétségnek titkait vi-
lágra hozod, és a' szíveknek tanácsait
D6 meg-

meg-jelented. Te vagy az az Isten, ki meg-elevenited az alázatos bívű embernek lelkét, és meg-élested a' töredelmesekeknek sziveket. A' te szabadítád Uram mind örökké való és a' te igazságod soha el nem romol; mert ki-gyomlálod a' földről azoknak emlékezeteket, kik gonoszt cselekeznek; de meg-szabadítod azoknak lelkeket az haláltól, a' kik a' te irgalomságodban biznak. Mi Uram segény meg-törődött szivű emberek, bizunk a' te irgalomságodban és kiáltunk éjjel nappal te hozzád, de te nem felelsz meg minékünk. El-vetettél és meg-utáltál oh Uram minket, és meg-haragudtál a' mi fel-kent Fejedelmünk ellen: fel-bontottad a' te szolgálóddal tölt szövetségedet, és a' földre vetvén meg-gyaláztad a' mi koronánkat. El-rontottad a' mi kő-falainkat, és minden mi erőséginket a' földre le-hántad. Minden úton járók fákmánt vetetrek mi bennünk, és a' mi szomszédink előtt gyalázatosokká lőtünk. Fel-magasztaltad Isten a' mi ellenséginknek jób kezeket, és meg-vidámitottad

tottad minden mi gonoliz akaróinkat. A' mi fegyvereinknek élit ki-vontad, és minden bátorságunkat el-vőrted az hadban. El-törölted a' mi fényességünket, és a' mi Királyi székünket a' földre lerontottad. Oh Uram meddiglen rejteted te magadat mi tőlünk mind örök ké? és meddig ég a' te haragod mint a' tűz? Hol vannak nagy Isten a' te előbbeni irgalomságid, melyeket esküvéssel fogadtál a' mi Atyáinknak? Emlkezzél meg kérünk a' te szolgálóidnak gyalázattyokul, és lásd meg hogy sok népeknek gyalázattyokat bordonozuk a' mi kebeleinkben. Térj hozzánk Uram meddig lében a' te haragod? és légy kegyelmes a' te szolgálóidhoz. Miért rejtened-el édes Atyánk a' te orzádat mi előlünk? és miért fanyargatnál minket mint ellenségedet? Vallyon nem lengedező fa levelet gyötreliz-e? avagy nem a' meg-száradott pozdorját üldöződ-e? Hogy miellenünk ennyi sok nyomoruságokat rendeltél és azt cselekedted, hogy gyermek-ségünktől fogván való vétkeinknek

D7,   bűn-

büntetést, örökségül bírnók. Vétkez-
tünk és álnokságot cselekedtünk; de mit
tselekedhetnénk te veled oh embereknek
őrizője: Szerelmes Istenünk, nem a' mi
igafságunknak bizodalmaiban vettyűk
elődben a' mi könyörgésünket; hanem
a' te nagy irgalmaságodban való bizo-
dalomban, ne kéffél azért a' te fegedel-
meddel. Tölts-bé a' te jó vóltoddal
minden napon, és vidámits-meg minket
a' mi nyomoruságinknak napjai után, és
az estendők után a' mellyekben láttunk
nyomoruságot. Láttasék-meg a' te sol-
gaidban a' te csuda dolgod, és a' te di-
csőséged azoknak fiaiban. Annak fe-
lette oh mi jó gondviselő Istenünk? a' te
több áldásid közöte terjezd-ki a' te ir-
galmaságodat a' mi kegyelmes Fejedel-
münkre, és a' te igyednek forgatásán-
őter erőssíts-meg, nézd-meg Uram az ő
szívét valóban; imé a' te Dávidoddal az
hozzád való nagy buzgóság, fegyvert
fogatott ő véle, hogy illy éktelen állapat-
tal is az hatalmas oroszánoknak, és ke-
gyetlen ordító medvéknek ellenek men-
nyen,

nyen, hogy a' te el-rémült és el-ragatta-
tott szegény bárányidat, torkokból ki-
ragadgya. Látod oh jó nagy Isten! mind
koczkára hánták a' te buzgó szenteid Sz.
tiszteleted mellett minden szerencséje-
ket: Imé a' te Mosefid, és Aronid-is, a'
Joleph örökségének romlásán való ke-
serűségekben ugyan el-epedtek, és tal-
pon álván te előttd kezeket nagy erő-
vel fel-emelték, biteknek könyökeit e-
rőssen meg-vertvén az Ur Jéhusban. Oh
mennyen-bé hát és inditson-fel Izrael-
nek Istene! a' te örökségednek szívek
szakadva való sűrű rád kiáltása, és a' ki
régenten Josuének az örökül biratandó
Canahán földének még küzdebbében ki-
vont törrel magadat meg-jelentéd; Oh
jelents-meg mostan-is te magadat? és
el-rémül az ellenség: Oh kely-fel és el-
hulván a' földre le-esnek a' te irigyid.
Oh ne maradgy már közte, Jehova Se-
regeknek győzhetetlen Fejedelme, ha-
nem áll mi mellénk; Légy a' mi sere-
ginknek hadnadgya, te adgy bivet és bá-
torságot a' mi vitézinknek, te erőssíts-
meg

meg az ő derekokat, hogy őt ő közzül
lők el-kergeffen százat, száz pengig (a'
mint meg-igérted) tíz ezeret: egy úton
jőjjön az ellenség, de meg-fizettetvén
száz uton baladgyon-el; mert nem ne-
héz tenéked kevés avagy sok által-is meg
tartani. Nem bizhatunk mi a' mi kéz-
ivjünkben, sem a' mi erős karjainkban;
sem a' mi fegyverünk minket meg nem
szabadít; hanem csak egyedül te vagy a'
szabadító. Szabadíts-meg azért oh Uram
nagy Isten! imé többire édes Atyánk,
csak mint egy társka, egy parittyá, és egy
kis kővecske a' mikkel a' nagy Goliátok-
kal mi ellenséginkel szemben mégyünk.
Sokan biznak az ő erejekben, de mi te
benned Seregeknek győzhetetlen Ura!
kit ők gyalázattal illettek: ők reménsé-
geket vetik az ő húsból álló karjokban;
de mi a' te hatalmaságodnak karjaiban,
oh dicsőséges király! ők az ő zászlójo-
kat fel-emelték az ő bálványoknak ne-
vében; de mi a' te nevedben oh győze-
delmes Fejedelem! Mutasd-meg azért
a' te nagy erődöt ez mi nagy erőtelensé-
günk-

günkben, hadd tudgya-meg az egész föld,
hogy nem fegyver és dárda által tartasz-
meg te Uram. Most Ur Isten most! most
fordíts-el, szintén ideje a' gyalázator a'
te Israeledről, hadd legyen nyilván a'
mi szemeink láttára, szegény szolgálid-
nak, igaz, szent tiszteleted mellett re-
mentelen sok keserves háborgatásokért
való bosszú állásod; jőjjön-ki a' te or-
czád elől az ítélet! és a' te szemeid lássa-
nak igazat. Mutasd meg a' te csudála-
tos irgalomságodat, és szabadíts-meg
a' te benned bizókat azoktól, kik a' te
Jóbod ellen fel-támadtak. Őrizz-meg
minket mint a' te szemeidnek fényét, és
óltalmaz-meg minket a' te bárnnyaid ár-
nyéka alatt; ne vegyenek mi rajtunk erőt
e' világnak emberi, kiknek részek ez
földön vagyon, és kiknek hasokat bé-töl-
tötted gazdagsággal. Halgass-meg min-
ket oh mi Istenünk a' te Fiadért az Ur Jé-
susért, Amen. *Mi Atyánk, &c.*

XVII.

*Az Ur jó vóltának szíveffen való kíváná-
sáért a' nyomorultakhoz.*

Nagy

N Agytanácsú, és nagy cselekedetű Isten! ki vagy egyedül hadakozó Ur, és ki felelemmel mindenec felett tiszteltetel. Te vagy az az Ur, kiaz erőfleknek karjokat meg rontod és a' fel-fuvalkodott szívenc keménységét semmivé térszed. Mi bűnös haszontalan teremtetűd, a' nyomorúságoknak ez keferves üldöztetéseknek mélységeiből a' te segítségedet ohajtyuc és kívánnyc. De oh igazságnac Istene miképpen szőllyunc veled; mert a' mi lelkeinc megterheltetenec keferüséggel, és a' te sebes nyilaid által járván meg sebesítettéc a' mi sziveinket. Mi vagyunc Uram a' fanyarúság látot emberek, a' te haragodnac veséje miatt, kiket bűneinkért érdemiunc szerént, oh már régtől fogván ostorozol. Ösve köttetett Isten a' te kezéd által a' mi álnokságunknac igája, és öszve fonattatván bé vettetett a' mi nyakaincban, mellyec a' földiglen alá görbítettéc és nyomtác a' mi lelkeinket. Innen vagyon hogy gyűléstöttél mi ellenünc hogy meg rontanál, és hogy a' mi erős vitézinket meg tapodnád; Söt bizonyára elérkezett mi ellenünc a' te irileted, és a' te kezéd meg nehezedit mi rajtunc. Eröt vött mi rajtunc a' mi ellenségünc, és minden kiméllés nélkül ösve rontotta a' mi csontainkat. El-vesztette minden mi hajlékunkat, le törte erőfiségünket, és a' földre hányván meg rutította a' mi orszá-gunkat. Oh Uram bé-tölt a' mi szívünc keferüséggel, és a' mi lelkünc el-távozt a' békefésztől;

től; Nincsen a' ki vigasztalást nyújtson a' mi lelkeinknek; mert ellened rugódoztunc. De oh szerelmes Atyánc! az égiglen vagyon a' te irgalmaságod, és a' te igaz mondásod a' felhőkig, te kints azért kegyelmessen mi reánc. Te Isten jó akarattal vóltál a' te földedhez, a' Jácobot a' fogságbul meg szabadtottad, az ő álnokságát meg engedted: Légy Uram mi hozzánk is jó akarattal, és a' mi ellenségünknek régiől fogván való siralmas üldöztetésétől szabadíts meg a' mi lelkeinket. Térj meg mi hozzánk: és szálljon le ellenünc való haragod. Avagy mind öröcké haragszolé mi ellenünc? és a' te haragodat meg tartanáde mind öröcké? Avagy nem eleveníteszé meg minket ismét, hogy e' nép te benned örvendezzen? Mutasd meg Uram minékünc a' te irgalmaságodat, és a' te szabadtatód adgyad minékünc: Ugyan-is Uram mi haszontalan földnek férgei nem tudunc egyebüvé futni, hanem csak egyedül te hozzád; mert haszontalan az emberi segítség, és olyan mint a' romladozott nád szál, mellyhez a' ki támaszkodíc bé-mégyen az ő kezébe és meg-férti azt. Annakokáért meg-vertén minden emberi segítséget, a' te jó kezédben kereszti a' mi erőfiségünket, a' te kegyelmedben a' mi mególtalmaztatásunkat. Meg-vallyuc édes Atyánc hogy méltatlanbac vagyunc mi maguncban, hogy nem mint kic te előrted meg-állunc és tégedet a' fegedelemért meg-keresünc; mert a' mi álnoksá-

nokságink kö fal gyanánt fel-nöttek mi mellettünk, a' kik szakadást és hasadást öttek te közötted és mi közöttünk, meg-homályosodot a' mi értelmünk, el fordult a' mi akaratunk, és minden mi külső belső érzékenségeink gonofságra, istentelenségre hajlottanak; mindazáltal bizuok erőssen a' te irgalmaságodban; mert tudgyuk hogy dicsekedik az irgalmaság az ítélet ellen. Te Uram esküvéssel fogadtad hogy nem gyönyörködöl a' bűnös embernek halálában, hanem inkább az ő meg térésében; kérünk annakokáért tégedet ne nézz minket a' mi bűneinkben; hanem inkább nézz minket a' te szerelmednek Fiában az Ur Jéhusban, kit mi érettünk ingyen való szerelmedből halálra adtál. Vetteztet-le minket a' bűnnek utálatos ruhájából és öltöztet fel minket az ő szentségének és igaságának tisztaságos köntösében. Kedvelled az ő egyszeri elégséges áldozattját, és azért tégy minden jókat mivelünk. E' félelmes nyomorúságos állapotinkban pedig oh nagy Ur Isten, légy minékünk erős bástyánk légy kelletekorán való segítségünk és ne engedgyed a' te Gerliczednek lelkét a' fene vadaknak elszaggatni; hanem kelly fel Izraelnek őrizője, vedd kezében a' te ítéltednek éles fegyverét és a' pogányok ellen őltalmazd meg a' te dicsőségédeket hatalmasson, és vels horgot azoknak orrokban kik a' te Jegyefednek vesztésére elszánt szándékkal igyekeznek. Fogd-meg erős Isten őket az ő al-

nok.

nokságokban, bolondíts-meg az ő tanácsokban és az ő fel-fuvalkodott sziveket szégyen vallással retents meg. Ellenben a' te fel kent tednek a' mi kegyelmes Fejedelmünknek, ki a' te dicsőségéd mellett, a' te Ecclesiád mellett, és a' mi kegyény hazánk mellett a' te házadnak ellensége ellen fegyvert fogott, légy erőssége; valakik Uram méltatlan ellene támadván keresik az ő lelkét, azoknak lelkét a' parittyának fenekéből hajts ki, és az ő lelkét meg-tartván kössed bá az életnek csomójában. Ald meg Uram ez te szolgálodat a' Móseinek okosságával, az Josuének erősségével, a' Dávidnak kegyességével, a' Salamonnak bölcsességével, a' Sámsonnak erejével és az Ezéchiásznak buzgóságával. Jártass tábori ő környülötte a' te szentséges Angyaliddal, a' kik köfal gyanánt legyenek ő néki erősségére Adgy az ő hadnagyinak és az ő vitézinek bátor bívet, adgy erős lelkét, hogy vitézkedhesenek szívesen a' te igyéd mellett, vitézkedvén pedig győzedelmestkedhesenek; öltöztet fel Uram minden felső méltóságban helyheztetet embereket, a' kegyességnek, buzgóságnak, igaságnak és bölcsességnek lelkével, hogy az ő őltalmok és gondviselek alatt csendes és nyugodalmas életet élhesünk. Aldgy-meg minket is és minden mi országinknak lakosát a' te kegyelmeddel, hogy tégedet édes Atyánkat fíui félelemmel tisztelhesünk, a' mi Magisztrátusunkat minden engedelmességgel becsülhesünk, és minden embereket

ket szent szeretettel. Tekints Uram a' te irgal-
majságos szemeiddel minden vigasztalás nélkül
szükölködő keresztyén Ecclesiákra a' kik széles
ez világon nyomoruság, üldözés és próbák alá
vettettek. Jussanak fel te elődben azoknak
keferves nyögések és sirások, és azoknak meg-
szabadítások által dicsőíts meg tennen magadat.
Fordíts vigaságra azoknak szomorúságokat,
siralmodokat neveltségre, nyomornságokat böl-
dogságra, és az ő keferves károkat áldásra! U-
gyan is Uram te teremted az oc te kezeidnek
munkái és az Ur Jესusnac örökségi, ne had-
gyad hát el őket, és ne távozzál el melszőlő
tüllök.

Légy nagy Isten gazdagsága a' szegények-
nek, orvossága a' betegeknek erőssége az el-
steknek, vigasztalója a' kiseretekben esteknek, és
segítője az el hagyattaknak. Halgass meg
minket a' te Szerelmes Fiadért, a' ki minket így
tanított imádkozni.

Mi Atyánk ki 36.

V E G E.

MUTATO TABLA.

- I. Az Isten haragos orczájának el-fordításáért, p. 7.
- II. Az Isten ellenségének meg szegyenítéséért, 9.
- III. Istennek iudiciumának rajtuk való könnyebbítésé-
ért, és az ő áldásának kívánásáért, 9.
- IV. Az Isten büntetésének elő számlálásával való
kegyelem kívánásért, 15, 16.
- V. Az Istennek ígretének biztatásával való boldog-
ságért, 19, 20.
- VI. Az nyomoruságok alatt való bekecséges ténisért
és állhatatosságért, 24.
- VII. Az Istennek haragos orczájának hozzánk
meg-engeszteléséért, 30.
- VIII. A' Fogányoknak reánk el-szánt gonosz
igyekezeteknek el-fordításáért, 35.
- IX. Az Isten népének meg-áldattatásáért, az ellen-
ségnek meg-szegyenítéséért, 40.
- X. Az Isten jó teteménynének emlegetésével való se-
gítség kérésért, 46.
- XI. A' súlyos nyomoruságok alól való meg-szaba-
dításért, 52.
- XII. Az Istennek orczájának, és esküvéssel töltött igé-
retének hozzánk való fordításáért, 53.
- XIII. A' mi ékeségünknek és dicsőségünknek hely-
re való állattatásáért, 62, 63.
- XIV. A' nyomoruságnak Egyiptumából való bold-
og ki-szabadulásért, 66, 67.
- XV. Az Isten el oszlattatott népének haza való
hozzátartásáért, 71, 72.
- XVI. Az Isten jobb kezének rajtuk való fel-ma-
gasztalásáért, 75, 76.
- XVII. Az Ur jó voltának szíveffen való kívánásá-
ért a' nyomorultakhoz, 82.

